

Največji slovenski časnik
v zedinjenih državah
Volja na vse leto \$4.00
za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Signed every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 3276 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4637 CORTLANDT.

NO. 156. — ŠTEV. 156.

NEW YORK, SATURDAY, JULY 5, 1919. — SOBOTA, 5. JULIA, 1919.

VOLUME XXVII. — LETNIK XXVII.

STALIŠČE ANGL. DELAVSTVA

ANGLEŠKO DELAVSTVO SE OZIRA NA ZDRUŽENE DRŽAVE — VODITELJI ANGLEŠKIH DELAVSKIH ORGANIZACIJ IZJAVLJAJO, DA SE MORAJO ANGLEŠKE INDUSTRIJE AMERIKANIZIRATI IN POČLOVEČITI — POROČA GORDON STILES, POSEBNI POROČEVALEC NEWYORSKEGA "GLOBE"

London, Anglija, 4. julija. — Amerikanizacija in počlovečenje angleških industrij morata biti uveljavljeni predno bo mogoče Angliji zavzeti svoje mesto na svetovnem trgu. Angleški delavci niso nikoli boljševiki. To je smisel komentarjev, katere so podali trije angleški voditelji po konferenci Delavske stranke, ki je bila ravno zaključena v Southport.

London, Anglija, 4. julija. — Amerikanizacija in počlovečenje angleških industrij morata biti uveljavljeni predno bo mogoče Angliji zavzeti svoje mesto na svetovnem trgu. Angleški delavci niso nikoli boljševiki. To je smisel komentarjev, katere so podali trije angleški voditelji po konferenci Delavske stranke, ki je bila ravno zaključena v Southport.

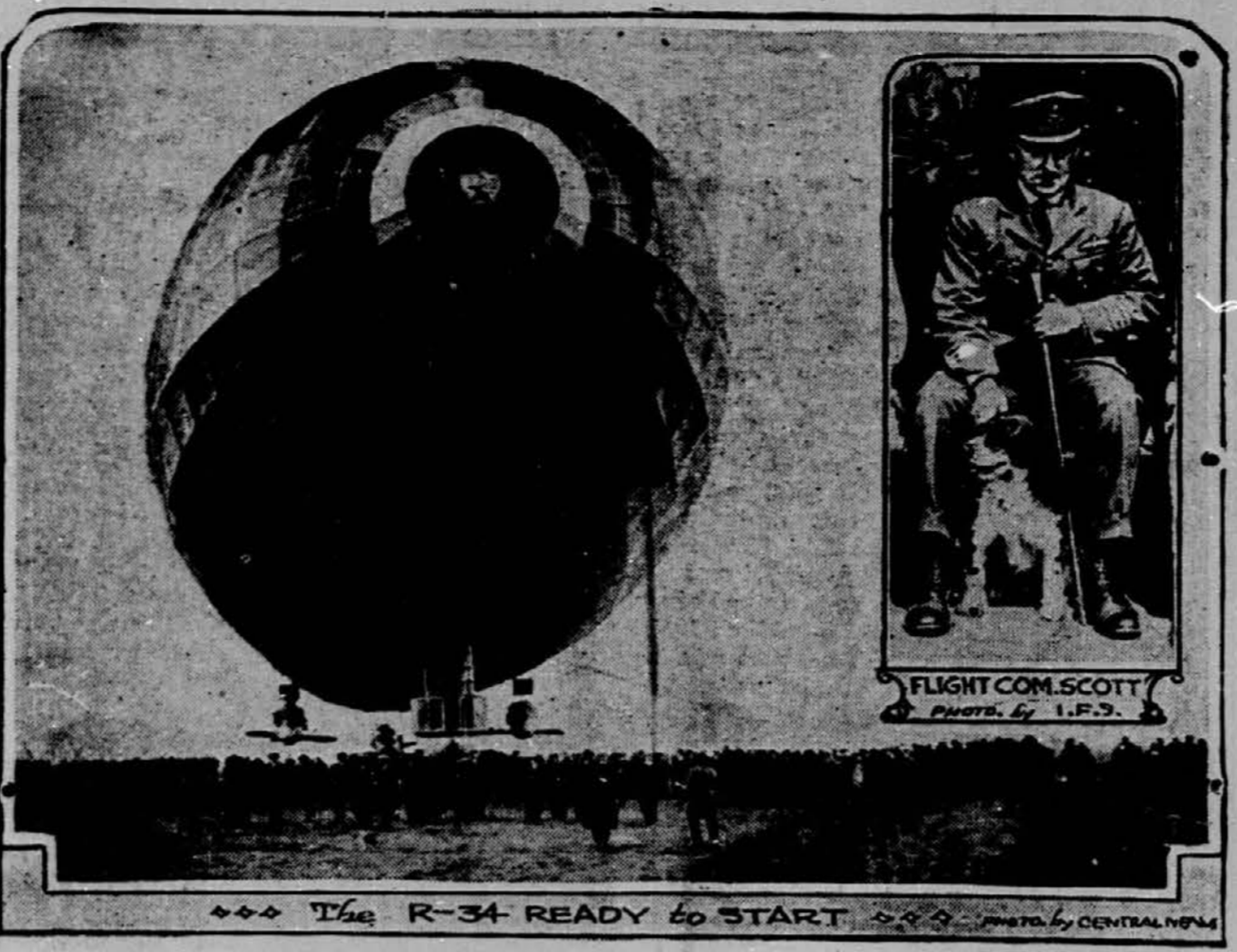
London, Anglija, 4. julija. — Amerikanizacija in počlovečenje angleških industrij morata biti uveljavljeni predno bo mogoče Angliji zavzeti svoje mesto na svetovnem trgu. Angleški delavci niso nikoli boljševiki. To je smisel komentarjev, katere so podali trije angleški voditelji po konferenci Delavske stranke, ki je bila ravno zaključena v Southport.

London, Anglija, 4. julija. — Amerikanizacija in počlovečenje angleških industrij morata biti uveljavljeni predno bo mogoče Angliji zavzeti svoje mesto na svetovnem trgu. Angleški delavci niso nikoli boljševiki. To je smisel komentarjev, katere so podali trije angleški voditelji po konferenci Delavske stranke, ki je bila ravno zaključena v Southport.

London, Anglija, 4. julija. — Amerikanizacija in počlovečenje angleških industrij morata biti uveljavljeni predno bo mogoče Angliji zavzeti svoje mesto na svetovnem trgu. Angleški delavci niso nikoli boljševiki. To je smisel komentarjev, katere so podali trije angleški voditelji po konferenci Delavske stranke, ki je bila ravno zaključena v Southport.

London, Anglija, 4. julija. — Amerikanizacija in počlovečenje angleških industrij morata biti uveljavljeni predno bo mogoče Angliji zavzeti svoje mesto na svetovnem trgu. Angleški delavci niso nikoli boljševiki. To je smisel komentarjev, katere so podali trije angleški voditelji po konferenci Delavske stranke, ki je bila ravno zaključena v Southport.

London, Anglija, 4. julija. — Amerikanizacija in počlovečenje angleških industrij morata biti uveljavljeni predno bo mogoče Angliji zavzeti svoje mesto na svetovnem trgu. Angleški delavci niso nikoli boljševiki. To je smisel komentarjev, katere so podali trije angleški voditelji po konferenci Delavske stranke, ki je bila ravno zaključena v Southport.

ANGLEŠKI VODILNI BALON R-34, KI BO DANES DOSPEL V AMERIKO.

ITALIJA IN FRANCIJA

Rimsko časopisje je razburjeno vsled dogodkov, ki se je završil pred kratkim na Reki.

Rim, Italija, 4. julija. — Velikansko razburjenje je zavladalo tukaj vsled poročila z Reke, da so hodili pred kratkim francoski vojaki po cestah na Reki ter kričali: — Živela Jugoslavija! Živela Francija! Živela Jugoslavija in Reka! Smrt Italiji!

MIROVNA POGODBA

Nemška narodna skupščina bo brezpogojno potrdila mirovno pogodbo, podpisano v Versailles.

Pariz, Francija, 4. julija. — Nemška narodna skupščina bo brezpogojno potrdila mirovno pogodbo, podpisano v Versailles.

TURKI SO ODŠLI IZ PARIZA.

Pariz, Francija, 4. julija. — Člani turške delegacije so se danes odšli iz Pariza.

Vojna prohibicija

Vojna prohibicija bo storila neslaven konec dne 30. septembra. Veliko veselje med mokrači.

Washington, D. C., 4. julija. — Vojna prohibicijska postava bo razveljavljena dne 30. septembra. Ta dobra novica za mokrače je bila vsebovana danes v neki objavi vojnega departamenta, v kateri se določa dan 30. septembra za oni dan, na katerega mora biti demobilizacija armade končana.

Washington, D. C., 4. julija. — Vojna prohibicijska postava bo razveljavljena dne 30. septembra. Ta dobra novica za mokrače je bila vsebovana danes v neki objavi vojnega departamenta, v kateri se določa dan 30. septembra za oni dan, na katerega mora biti demobilizacija armade končana.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDE DRŽAVAH.

— DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO. — Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro peči Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem po ozemlju ki je zasledeno po italjanski armadi.

LAČNA ITALIJA

Florenca, Bologni in drugih mestih so se vršile velike demonstracije. — Visoke cene živil.

Florenca, Italija, 4. julija. — (Poročilo Ass. Press.) — Tukaj so se vršili resni nemiri proti previsokim živilskim cenam. Pocestna množica je v predmestjih navalila na več trgovin ter jih oropala. Proti večeru so napravile mir mestne oblasti ter načelniki raznih delavskih organizacij.

Florenca, Italija, 4. julija. — (Poročilo Ass. Press.) — Tukaj so se vršili resni nemiri proti previsokim živilskim cenam. Pocestna množica je v predmestjih navalila na več trgovin ter jih oropala. Proti večeru so napravile mir mestne oblasti ter načelniki raznih delavskih organizacij.

SLOVAŠKA REPUBLIKA

Dunaj, Avstrija, 4. julija. — Zavezniki so naročili Beli Kunu, naj odpokliče svoje čete iz čehoslovaškega ozemlja. To je storil, toda na čisto boljševiški način.

SIN PREDSEDNIKA MONROE

Major James Monroe iz Jacksonville, Fla. je bil star dne 4. julija 104 leta. On je min petega predsednika Združenih držav ter prav tako dobro ohranjen kot je znana Monroe doktrina njegovega slavnega očeta.

VILJEM PRED SODIŠČEM

LLOYD GEORGE JE IZJAVIL, DA BO PRIŠEL PREJŠNI NEMŠKI "VOJNI GOSPOD" KMALU PRED SODIŠČE. — OBRAVNAVA SE BO VRŠILA V WESTMINSTER DVORANI KJER JE BIL KAROL I. SPOZNAN KRIVIM.

London, Anglija, 4. julija. — Obravnava proti Viljemu Hohenzollernskemu od strani zavezniškega tribunala se bo vršila v kratkem, soglasno z izjavo angleškega ministrskega predsednika Lloyd George-a pred angleško poslansko zbornico. Ta objava, ki je prišla med predložitvijo mirovne pogodbe v roke parlamenta je bila prva uradna objava izza sklepa miru z Nemčijo glede stališča katero hočejo zavzeti zavezniki napram kajzerju. S tem pa je tudi izginil tudi vsak dvom glede tega, če bodo zavezniki res pokleknali na zagovor kajzerja ter vse druge častnike, ki so izvršili presenetljive infauije.

Proti-židovsko razpolozenje na Nemškem

PROTI-ŽIDOVSKO RAZPOLOZENJE V NEMČIJI JE POSLEDICA DEJSTVA, DA JE DOSTI ŽIDOV NA VODILNIH MESTIH. KOMUNISTIČNI VODITELJI NA BAVARSKEM SO ŽIDJE. — PIŠE BEN HECHT.

Berlin, Nemčija, 4. julija. — Ena tragi-komičnih strani nemškega položaja je danes položaj, v katerem se nahajajo nemški Židje. Čeprav znaša židovsko prebivalstvo Nemčije le en odstotek skupnega prebivalstva, — je vendar najmanj 75 odstotkov sedanjih voditeljev v Nemčiji, — konservativnih in radikalnih, — semitskega izvora. Edina politična stranka v Nemčiji, ki nima nobenega židovskega voditelja, je ona centruma, to je katoliška klerikalna stranka, kateri načeljuje Matija Erzberger. V Weimarju pa sem videl številne delegate centruma kojih katolicizem je bil preje političnega kot pa verskega značaja.

Berlin, Nemčija, 4. julija. — Ena tragi-komičnih strani nemškega položaja je danes položaj, v katerem se nahajajo nemški Židje. Čeprav znaša židovsko prebivalstvo Nemčije le en odstotek skupnega prebivalstva, — je vendar najmanj 75 odstotkov sedanjih voditeljev v Nemčiji, — konservativnih in radikalnih, — semitskega izvora. Edina politična stranka v Nemčiji, ki nima nobenega židovskega voditelja, je ona centruma, to je katoliška klerikalna stranka, kateri načeljuje Matija Erzberger. V Weimarju pa sem videl številne delegate centruma kojih katolicizem je bil preje političnega kot pa verskega značaja.

Berlin, Nemčija, 4. julija. — Ena tragi-komičnih strani nemškega položaja je danes položaj, v katerem se nahajajo nemški Židje. Čeprav znaša židovsko prebivalstvo Nemčije le en odstotek skupnega prebivalstva, — je vendar najmanj 75 odstotkov sedanjih voditeljev v Nemčiji, — konservativnih in radikalnih, — semitskega izvora. Edina politična stranka v Nemčiji, ki nima nobenega židovskega voditelja, je ona centruma, to je katoliška klerikalna stranka, kateri načeljuje Matija Erzberger. V Weimarju pa sem videl številne delegate centruma kojih katolicizem je bil preje političnega kot pa verskega značaja.

POŠTNI IN DENARNI PROMET Z NAŠO STARO DOMOVINO JE SEDAJ ZOPET POPOLNOMA ODPRT.

Pošiljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Hrvaško, v Slavonijo, Bosno in Hercegovino popolnoma zanesljivo in selanjim razmeram primerno tudi hitro. — Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kakšno količino zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti. Po sledečih cenah pošiljamo sedaj denar v staro domovino:

TRUDEK FRANK SAKSER
New York, N. Y.

TRUDEK FRANK SAKSER
58 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Boj krivicam

(Po ljubljanskem "Napreju")

Da, v Parizu sklenejo mir, mir sklenejo brez narodov, brez delavstva. Sedlo je nekaj zastopnikov kapitalističnih držav k mizi in za zaklenjenimi vratmi vlečejo poteze hazardne igre proti svojim premaganim nasprotnikom v politično-gospodarskem ozirju in zlasti pa še proti delavnim slojem. Mali narodi ne štejejo nič. Če zastopniki premaganec napravijo še tako pravilno potezo v tej igri, se ne ozirajo nanjo, marveč kar kratko razveljavijo njih poteze, češ, naš načrt je tak, da morate izgubiti igro. Zavrgli so prav vse Wilsonove fraze o lepih demokratičnih načelih in obdržali samo še eno njegovo frazo, marveč zvezo narodov.

Ni nam težko uganiti, kaj pomni zveza narodov v današnji družbi. Enako kakor diktirajo sedaj krivični in uničujoči mir v Parizu človeštvu le kot kapitalisti in kapitalistične države, prav tako bo tudi zveza narodov, če se ta res uresniči osnuje, imela edino ta namen, da ustrahuje vse male države, narode in ljudstvo sploh. Kapitalizem entente namreč uvideva, da človeštvu preseda neomejeno izkoriščanje, da so male države nezadovoljne, ker jih izrazito kapitalistične države prav tako izkoriščajo kakor kapitalizem ljudstvo, zato so skovali geslo, da se ustanovi zveza narodov, v kateri bosta v prvi vrsti odločevali zopet Anglija in Amerika, ki sta kapitalistično tako razviti, da jima mora hote ali nehoti služiti ves svetovni kapitalizem. Odtod je upornost, deloma tajna, deloma javna, napram tema dvema državama tudi v meščanski družbi.

Velike so krivice in nasilje, ki jih prizadene entente Nemčiji in vsem drugim novim in starim državicam v Evropi. Toda ne enemu narodu se morelno in gospodarsko, kolikor to prihaja v poštev, ne dela tako velika krivica kakor našemu slovenskemu narodu.

Presenečen bi človek zakričal: izdajstvo! Na štiri dele nas razdele, ločijo nas, uničijo vse naše dosedanje kulturno delo, onemogočijo nam gospodarski razvoj. In če tudi nismo nacionalni fanatiki, vidimo v tem vendar veliko zlo, ki nas mora razburjati in tirati v obup, pa končno tudi do obupnih korakov. Krivci ki so zakrivili to, so zločinci, ki pa prav tako ne uidejo sodbi, kakor deloma niso užili krivici vojne.

Toda kaj nam pomaga tarnanje? Zgodilo se je. In kaj se bo zgodilo v bodoče, to pa je v rokah človeštva, zakaj kapitalizem bo tirnil in izkoriščal človeštvo le toliko časa, dokler mu ljudstvo služi, dokler ga ljudstvo brani. Po vse hteh dogodkih in po vsem onem, kar nas še čaka, bo delavno ljudstvo moralo priti do izpiznanja, da ni na napačni poti in da je ono vzdrževatelj človeštva in edini poklicani faktor, ki urejuje medsebojne družabne razmere.

Vprašanje nastane, kako naj se zadržimo napram pariškemu miru. Že desetokrat smo povedali, da je tak mir sploh nesprejemljiv, da mu ne moremo dati svojega pritrdila ter da bomo smatrali vsakogar, ki podpisuje tak mir za škodljivca človeštva. Ta mir more biti le povod nesporazumljenjem in vojnjam.

Ina pri nas! Sodelovali smo ob ustanovitvi nove države deloma z meščanskimi strankami v nadi in prepričanju, da se ustvari politični organizem, ki bo olajšal socialni razvoj našega ljudstva. Toda bili smo razočarani, ne morda, da bi imeli dobro mnenje o slovenskih in jugoslovanskih meščanskih političnih strankah, marveč, ker smo pričakovali vsaj nekaj socialne uvidevnosti od njih, ki je pa ni imelo prav nič. Uverjeni smo bili, da se tudi pri nas izvede vsaj nekatere socialne reforme, važnejše namreč, ki so pri nas prav tako tako potrebne kakor povsod drugod. Toda ne! Gospoda, ki se kaj rada suše okolo belgrajskih ministrov, dosledno sabotira vse, kar bi pomenilo socialen napredek v interesu ljudstva. Vse odklanja gospoda in šuva proti temeljitim socialnim uredbam.

Pariška konferenca in nje mir ter nesocialno postopanje naših vlad, dalje eventualni podpis mirovne pogodbe so tako pomembni dogodki, v posledicah svetovne vojne, ki naravnost silijo, da se socialno-demokratična stranka postavi izven vsakršne koalicije, v kateri bi kooperirala z meščanskimi strankami. Naše delo je imelo plemenit namen in če ni mogoče več delati včasni koaliciji, potem bo ljudstvo, ki ga zastopa socialna demokracija, izbralo si gurno pot, da ga dovede do svojih pravic, narode, da si uredijo svoje razmerje sami brez kapitalističnih in meščanskih tiranov od naroda do naroda.

Danes še ne moremo definitivno trditi, kako se razvije ta hazardna igra za ljudske pravice; vemo pa, da je človeštvo zabarantano in prodano. Vemo tudi, da iz te katastrofe ni drugega izhoda kakor mednarodni sporazum ljudskih množic. Tisoč in tisočkrat smo naglašali, da je rešitev človeštva odvisna od mednarodne solidarnosti ljudstva, ki si želi srečno življenje, nikdar nismo in ne moremo pričakovati tega od kapitalističnih tiranov in njim poslušnih meščanskih slojev, ki jim je socializem najodloznejši pojem.

Za nas je danes jasno, da so pred nami hudi boji in za te boje se mora pripraviti človeštvo, ne le posamezniki. Naš sovražnik je svetovni kapitalizem.

Nekoliko manj nezaposlenosti

Drzovjavna poročila iz 89 mest po Združenih državah, sprejeta od federalne posredovalnice dela (United States Employment Service) za teden, ki je končal dne 21. junija, izkazujejo prebitek delavcev od 208,693 nasproti prebitku od 241,46, izkazanem v prejšnjem tednu glede 100 mest.

Prebitek delavcev pomenja, da je več delavcev kakor jih industrija začasno potrebuje; pomanjkanje delavcev pa, ako industrija potrebuje več delavcev kot jih more dobiti na mestu; o ravnotežju govorimo, ako ni niti preveč niti premalo delavcev.

Od 89 mest, iz katerih so prišla poročila, 38 izmed njih ali 43 o. t. izkazuje gori omenjeni prebitek, dočim 17 mest poročila o pomanjkanju delavcev za 13,687 nasproti 12,765 v 19 mestih glasom poročil v prejšnjem tednu. Ker je prebitek delavcev ostal približno nespremenjen in je pomanjkanje nekoliko naraslo, pomenja da je nekoliko manj nezaposlenosti kot prejšnji teden. 23 mest izkazuje ta teden ravnotežje.

Od 38 držav, ki so vpsale poročila, 20 izkazuje prebitek, 9 ravnotežje in 9 pomanjkanje delavcev.

New England. — Od 14 mest ki so poročila iz New England, 7 izkazuje prebitek delavcev, 4 ravnotežje in 3 pomanjkanje delavcev. Industrijalni odnosi so glasom poročil na sploh dobri. Največji prebitek v Connecticut se poročila iz Bridgeport. Prebitek v Norwich znaša 700, v Portland 250 in v Bostonu 15,000 nasproti 12,000 v prejšnjem tednu, v Mancheste (N. H.) 800. Providence in Fall River izkazuje ravnotežje.

Srednji Atlantik. — New York City poročila zopet o prebitku od 100,000 delavcev, Albany izkazuje prebitek 5000 od razpetih industrijalnih odnosov. Buffalo 1000 in Rochester 1500.

Okoli 300 tekstilnih delavcev stavka v Saratoga Springs, Phila delava pa izkazuje prebitek od 450 delavcev ob napetih industrijalnih razmerah. Allertown in South Bethlehem izkazuje ravno

Northwest. — Chicago poročila o prebitku 50,000 delavcev. St. Louis izkazuje prebitek od 1500 nasproti 2800 v prejšnjem tednu. Detroit ima pomanjkanje 4000 delavcev na štrajku, dasi so

Detroit and Detroit United Railroad se povrnili k delu. Minneapolis poročila o prebitku 2000 delavcev, Duluth, Minneapolis in

NAJBOLJŠI NASVET.

St. Cloud izkazuje ravnotežje ob dobrih industrijalnih odnosih. Omaha poročila pomanjkanje 200 delavcev, ob enem pa tudi delavcke nemire. Pomanjkanje tesarjev pleskarjev in masinistov.

Middlewest. — Akron poročila o pomanjkanju 2000 delavcev ob napeti industrijalnih odnosih. Cincinnati ima prebitek od 800, Dayton 200 in Yongstown 3000, dočim Cleveland poročila o ravno težju. Ravnotako Idianapolis, dočim ima South Bend še vedno pomanjkanje 200 delavcev; industrijalni odnosi so dobri.

South in Southwest. — Little Rock ima pomanjkanje 1000 delavcev. Tampa poročila prebitek od 1100 in Pensacola 400 — industrijalni odnosi so dobri. Kansas City izkazuje ravnotežje in St. Louis prebitek od 6200 ob dobrih industrijalnih odnosih. Raleigh in Wilmington (N. C.) poročila ravnotežje in Charlotte prebitek od 100. Oklahama City in Tulsa imata ravnotežje ob napetih industrijalnih odnosih. Charleston (S. C.) ima pomanjkanje 300 delavcev in Columbia 1000, Chattanooga ima prebitek od 800, dočim izkazuje Memphis pomanjkanje za 900 delavcev — ob dobri industrijalnih odnosih. Dallas: ravnotežje. Houston: pomanjkanje 400. Richmond: prebitek 1000.

Pacifik. — Oakland izkazuje prebitek od 200 in San Francisco 500; industrijalni odnosi so dobri. Portland (Ore.), ima prebitek od 600. Nekoliko telegrafistov štrajka v Oakland in in San Francisco ima pomanjkanje delavcev v ladjedelnicah; drugače so delavske razmere v zmislu poročil dobre.

Brata Wright -- ki sta naučila človeštvo letati po zraku

Naslednja je povest o dveh bratih, ki sta dosegla svoj cilj, ker nista hotela vjeti besedam drugih ljudi, da neke gotove stvari ni mogoče izvršiti.

Bila sta Wilbur in Orville Wright, sinova nekega svečenika v Ohio. Uživala nista nobene posebne znanstvene vzgoje. Imela sta le idejo. Vsled tega pa tudi nista imela dosti strokovnega znanja da bi spoznala, da je bila njih prvotna ideja absurdna.

Ko sta skušala dobiti nasvete glede svoje ideje, so jima nemožnost izvršenja njih načrta takoj pokazali ljudje, ki so bili v resnici strokovno in znanstveno izobraženi. Ker pa sta imela vero v svoje lastne teorije in ker nista hotela opustiti svojega načrta že potem ko so jim ljudje povedali, da je smešen, — sta dosregla svoj cilj ter si pridobila nesmrtnost.

Oba brata sta imela delavnico za popravljanje koles v Dayton, O. Postala sta izkušena mehanika. Bila sta najboljša v svoji stroki.

Lahko bi storila, kar so storili številni drugi prebrisani ljudje ter se preselila v garažo ali celo tvornico za motorje, ko je prišel avtomobil stopati na mesto navadnega kolesa. Bogastvo je čakalo vse, ki so spoznali znamenja časa ter jim sledila. Brata Wright pa sta stremela za večjo stvarjo kot je navadno bogastvo.

Hotela sta leteti po zraku. Izza najstarejših dui mitologije je skušalo človeštvo letati po zraku. S tem problemom se je pečalo na tisoče ljudi in številni pionirji na tem polju so morali s svojim življenjem plačati za drzni poskus. V vsakem slučaju pa so se poskusom izjavili.

Konečno je prišel svet do prepričanja, da se človek ne bo niklar naučil letati po zraku. Lahko e bo sicer dvignil v zrak s pomočjo velikega in neokretnega balona, a nikdar se ne bo mogel dvigniti v zrak v letalnem stroju.

Med drugimi je dokazal to tudi neki zelo učen nemški profesor ki je sestavil tozadevne matematične tabele. Te tabele so kazale množico pritiska, energije itd., katere je treba, da se dvigne en sam funt teže. Dokazal je, da ni mogoče zgraditi nobenega stroja in nobenega para kril, katerega bi mogel človek porabiti na praktičnem letalnem stroju.

Oba mladiča v Daytonu pa nista mogla uvideti, zakaj bi bila ta stvar nemogoča. Imela sta svojo lastno teorijo glede letanja po zraku, — teorijo, katero sta skupno izdelala po svojem lastnem načrtu. V to teorijo pa sta tudi verovala. Hotela pa sta najboljših nasvetov, predno si drzeta predalec s svojo iznajdbo.

Skušala sta dobiti te nasvete ter jih tudi dobila. Vsebinska teh nasvetov je bila: — Vidva sta par mladih bedakov ter skušata doseči nekaj, o čemur je znanost izjavila, da je nemogoče. Med drugimi dokazi, ki so jima bili predloženi, so se nahajale tudi omenjene ne matematične tabele nemškega profesorjata.

Skoro vsak drugi človek na svetu bi prišel vsprič tako velikih in tehtnih dokazov do prepričanja, da je načrt neizvedljiv in da ga je treba opustiti. Brata Wright pa sta šla naprej svojo lastno pot. Imela sta vero v znanost, — če bi bila profesorjaina

znanstvenika, bi ju prestrašile cele gore dokazov. Onadva pa tega nista storila ter hotela dokazati stvar na lasten in originalen način. To sta tudi storila.

Kadarkoli se je kak poskusni model izjavil, sta pričela študirati o naravi nedostatka in kako ga odpraviti. Bilo je dolgo in naporno delo in opt je bila zastavljena z vsemi mogočimi ovirami. Brata pa sta se posluževala svojih lastnih prejšnjih napak ter izpopolnjevala stroj.

Ena ovira za drugo je bila odstranjena. Konečno, po letih napore in razočaranj je bil prvi popolni Wrightov aeroplan pripravljen poleteti v zrak.

Delo je bilo dovršeno, in cilj je bil dosežen. Misterij gornjega zraka je bil rešen. Čprav so bili stroji pomanjkljivi, so bili vendar praktični, kajti dvignili su se v zrak.

Zavojevanje zraka od strani človeka se je pričelo. — Brata Wright sta dosegla svoj cilj. Izpremenila sta bodočnost sveta s tem, da sta dosegla to, o čemur je trdil vsak drugi, da je nemogoče doseči.

Indirektno pa sta uplivala tudi na izid sedanje svetovne vojne, kajti ta vojna bi čisto drugače izgledala, če bi ne bilo aeroplanov, brez katerih si sedaj sploh ne moremo misliti modernega vojevanja.

KULTURNI PREGLED

Jugoslovanska žena za narodno svobodo.

Izdala pisarna za zasedno zemlje. Založila Zvezna tiskarna in Ljubljani. Vsebinska: Uvodna beseda. Vida Primorska: Jugoslovanska žena svobodni ženi. Dr. Angela Piskernikova: Za slovensko Kosovo polje. Dr. Zdenka Smrekarjeva: Za naše pravo. Alojzija Stebijeja: Proti imperijalističnemu nasilstvu. Resolucija jugoslovanskega ženstva v Belgradu, Zagrebu in Ljubljani in v drugih krajih. — Knjižica je jako čedna, tiskana na lepem papirju in stane 2 K. Dobi se v upravnikištvu "Jugoslavije" v Ljubljani.

Spoznajmo Koroko — naše Kosovo!

Zavedajmo se svojih pravic do Koroknega — zibalce slovenstva! Vse premlaže poznano Koroko in baš prav je došla knjiga "Koroko", ki jo je izdala Pisarna za zasedno zemlje. Knjigi je pridružen večbarven slikačevid Koroknega. Če bi bila profesorjaina

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA 5. JULJA 1908 INKORPORIRANA 27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR: Predsednik: JOHN PEKEC, 4459 Wash. St., Denver, Colo. Podpredsednik: JOHN FAJDIGA, Box 33, Leadville, Colo. Glavni tajnik: FRANK SKRABEC, 4b04 Wash. St., Denver, Colo. Zapisnikar: ROBERT ROBLECK, Sta. 5, Pueblo, Colo. Glavni blagajnik: JOSIP VIDETIČ, 4485, Logan St., Denver, Colo. Zaupnik: FRANK ZAITZ, 514 W. Cestnut St., Leadville, Colo.

NADZORNI ODBOR: Predsednik: JOHN GERM, 734 Moffat Ave. MIHAEL KAPSCH, 508 N. Spruce St., Colo. Springs, Colo. GEORGE PAVLAKOVIČ, 4717 Grant St., Denver, Colo.

POROČNI ODBOR: Predsednik: ANTON KOČHEVAR, 1296 Berwind Ave., Pueblo, Colo. JOHN KOČMAN, 1203 Mahren Ave., Pueblo, Colo. FRANK CANJAR, 500-501 — 45 Ave., Denver, Colo.

ZDRUŽEVALNI ODBOR: Predsednik: FRANK BOYTZ, RR. 2, Box 132, Pueblo, Colo. FRANK MARTINJAK, Box 250, Ely, Minn. PETER GESHELL, 4464 Wash. St., Denver, Colo.

VERHOVNI ZDRAVNIK: Dr. R. S. BURKETT, 4487 Washington St., Denver, Colo.

GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y. Vse denarne nakamlice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prepisne zadeve pa na predsednika glavnega poročnega odbora.

PRVI JULIJ JE NATIONAL BUTTERMILK DAY.

Kislo mleko (Buttermilk) je — po mnenju Departmenta za Poljedelstvo — ena izmed najbolj rednih, zdravih in okusnih pijač. Človek, ki redno in obilno pije kislega mleka, prispeva k svojemu zdravju.

To je vzrok, da se je 1. julij razglasil kot "National Buttermilk Day". Drugi vzrok je, da se podpira mlečno industrijo v Zdr. državah.

"Buttermilk Day" naj povspesi navado rednega zavzivanja Buttermilka in korist splošnemu zdravju in razvoju mlečne industrije.

Da bo mogla prihajati na trg zadostna količina tega kislega mleka, Department of Agriculture poziva mlekarne in slične zavode, da sodelujejo v srhu popularizacije te pijače.

Buttermilk je že sam na sebi kaj izvrstna pijača; če pa se meša z drugimi snovmi, dobivajo se prav vkusne kombinacije. Ako se prideva na en kvart buttermilka sok dveh ali treh citron in nekoliko sladkorja, dobiva se izvrstna "Buttermilk lemonade". Pomerančni sok ali jajea in sladkor v kombinaciji s kislim mlekom dajejo tudi izvrstne mrzle pijače.

Razen svojih rednih in okusnih lastnosti, ima Buttermilk po običnem mnenju tudi zdravstveno lastnost. Mnogi zdravniki ga predpisujejo za razne nerednosti v črevih. Bakteriji, ki povzročajo kemično spremembo, vsled katere se mleko pretvarja v Buttermilk, vničujejo — po mnenju mnogih zdravnikov in bakteriologov — neke druge organizme, ki so škodljivi človeškemu telesu in povpspejujejo postaranje.

Mnogi ugledni možje pijejo Buttermilk kot tonik. Eden najbolj znanih ameriških pisateljev pravi, da ravno tako redno pije Buttermilk, kakor si čisti zobe in da se čuti pomlačenega z vsakim kozarcem.

4 K. — Opozorjamo tudi na brošuro "Poglavje o stari slovenski demokraciji" od dr. B. Slovnjaka, ki kaže, da smo bili Slovenci že od nekdaj demokratičen narod, ki si je na Gosposvetskem polju sam volil svoje kneze. Brošura stane 2 K. Obe knjižici se naročite pri upravnikištvu "Jugoslavije" v Ljubljani.

V STARO DOMOVINO

so se s posredovanjem tvrčke Fr. Sakser podali sledeči rojaki: Iz Barthertona, Ohio: Lovrene Rudolf, Janez Truden, Jakob Maček, Peter Tancek, Tomaz Intihar in Anton Kotnik. Pred odhodom so pozdravili vse svoje rojake po Ameriki.

Iz Collinweoda, Ohio, se je podal v Loški Potok rojak Anton Turk. Pozdravlja svojega boarlingbessa Louisa Goriska, njegovo supružo in svojo hčer Mary Lavrice ter sploh vse prijatelje in znance.

Jernej Bergant pozdravlja vse svoje prijatelje in znance v Združenih državah, posebno pa družino Frank Zarnika v Midway, Pa., in Franka Bobnar v Grand Town,

W. Va., ter kliče: Na veselo življenje v Jugoslaviji!

NC-4 na razstavi

Hydroplan NC-4, ki je preletel Atlantic, bo razstavljen sedem dni v Central Parku v New Yorku.

NC-4, prvo letalo, ki je preletelo Atlantiški ocean po zraku, bo razstavljeno v Central Parku New Yorku, kakor hitro bo dospelo na parkniku "Arostoek" na poti iz Plymoutha v Ameriko. Temu hidroplanu je poveljeval poročnik Red. Letalo bo dospelo v Ameriko v soboto — ter bo treba ves teden dela, da se ga zopet sestavi. Mornariške oblasti so prezele nadzorstvo nad tem hidroplanom ko bo razstavljen v parku. Razstavljen bo dne 15. julija.

Ozdravi katar mehurja in odstrani vilo v 24 urah. Vaska pila MIDY. Vse vrste MIDY. Varujte se ponaredb. Na prodaj v vsaki lekarni.

ALI STE BOLNI?

Ako imate kako bolezen, ne gledate na to, kako dolgo in ne ozirajte se na to, kateri zdravnik vas ni mogel ozdraviti, pridite k meni. Vrnil vam bo vaše zdravje.

Oddaljenje ali pa pomanjkanje denarja naj vas ne zadržuje. Vse zdravim enako: bogate in revne. Jaz sem v Pittsburghu najboljši specializist za moške in sem nastanjen že mnogo let. Imam najbolje opremljen lokal, tudi stroj za X-zarke, s katerimi morem videti skor vsak kaker, skozi steklo. Imam svojo lastno lekarno v kateri se nahajajo vse vrste domačih in importiranih zdravil. Ne bodite boježi in pridite k meni kot k prijatelju. Govorim v vašem jeziku. En oblik vas bo prepričal kaj morem za vas storiti. Imam Erlichov slovitv CO6 za krvno bolezni in zdravim bozoni v nekaj dneih. Ozdravi sem tisti, ki imajo bolezni revmatizem, želodčne in jetrne bolezni, urbenje mozole in vse kronične bolezni. ZMERNE CENE. Prof. Dr. H. C. BAER, 311 Smithfield St., Pittsburgh, Pa.

Jugoslovani se ne podajo

(Iz urada tiskovnega odseka J. R. Z.)

(To je drugi članek, ki izide v prihodnji angl. reviji.)

Zagovornik italjanskih aspiracij na vzhodni obali jadranskega morja so med drugimi sprejeli tudi argument, da je treba varovati tudi svetost pogodbe in zavezniško zvestobo.

O svetosti pogodbe se more le tedaj govoriti, če je njena vsebina taka, da se v njem s pojmi svetosti. To se bo pa o Londonski pogodbi, ki prihaja tukaj poštev, zelo težko trdilo.

O krajih italjanskega značaja, ki jih Italija zahteva, ne govorimo; ta dobi Italija te kraje, je pravično in če bi bila naša podpora v ta namen potrebna, bi jo Italija imela v najpopolnejši meri.

Italijani sami, ki so ob svojem vstopu v vojno naglašali, da se bojujejo za realiziranje svojih narodnih aspiracij, so pač nekaj časa skušali napraviti vtis, da so vsi kraji, ki jih zahtevajo, de facto italjanski.

Če pa stoji stvar tako, pomeni Londonski pakt razpolaganje s tuji kraji, torej s tujo lastnino, ne da bi bil pravi lastnik le vprašan, ne da bi bil sploh obveščan, da se vodi kupčija za njegovo kožo.

Pogodba izgubi svetost, če ni sama na sebi sveta in to velja za Londonski pakt v popolni meri. Zlasti pa je smatirati za etično nasilstvo, če se zahteva od Amerike respektiranje pogodbe, pri kateri ne le da ni sodelovala, ampak jo je ob svojem vstopu v vojno na nedovoljiv način abrogirala.

Ne more se vendar pozabiti, da je predsednik Wilson, ko je Amerika vstopila v vojno, slovesno in javno razglasil načela, za katera se Amerika bojuje. Tudi Italija je vendar slišala znana načela in je morala razumeti, da se na nobeden način ne ujemajo z njeno tajno pogodbo.

Vstop Amerike v vojno je implicite razveljavil vse, kar je bilo v nasprotju z Wilsonovimi načeli. Vrh tega je predsednik Wilson pozneje še specialno omenil Italijo v enem svojih poznejših govorov in izrečno povdarjal, da grede Italiji tisti kraji, ki so po jasno spoznanjih jezikovnih mejah italjanski.

Sklicevanje na Londonsko pogodbo je vsled tega zgubilo vsak temelj in ustvarjena je bila povsem nova situacija, edina, ki more biti izza tega časa merodajna.

Kakor se zdi, se v Parizu še vedno vodi boj za te teritorije in dokler ni končan, smatramo za svojo neizogibno dolžnost, da zagovarjamo pravico, s katero je velik del italjanskih zahtev v kričečem nasprotju. Kajti v italjanskih aneksionističnih namelih je več, kot se kaže na prvi pogled.

Krivica, ki je namenjena Jugoslovanom, bi bila za skupno jugoslovansko državo hud udarec; za en del, namreč za Slovence, bi bila to narodna smrt in lahko je razumeti, da bi se je branili do zadnjega diha. Že na Koroskem je, kakor smo poučeni, slovenska narodna posest zelo ogrožena, ali nevarnost na Frimorskem je še vedno večja; kajti tukaj grozi Slovincem izguba cele tretine njihovega plemena.

Kateri narod bi ostal ravnodušen vspricho take nevarnosti? Kateri veliki narod bi to tebičimeninič pretrpel? A Slovenci niso velik narod, temveč štejejo vsega skupaj komaj poldrug milijon duš. Tudi oni so verjeli, da se vodi vojna za demokracijo in za zaščito malih narodov. In če je kdo potreben zaščite proti večjim in močnejšim, so to prav gotovo Slovenci, ker ni ogroženo njihovo bogastvo, temveč njih narodna eksistena.

V kampanji za Reko kažejo Italijani na vsakovrstne luke, ki bi bile ostaneje Jugoslovanom; v resnici je to le ironija, kajti vse te luke so brez vrednosti in mnogo ameriških dopisnikov, ki so obiskali one kraje, se je o tem prepričalo na svoje oči.

Toda kar se tiče Slovencev, nimajo po italjanskem načrtu sploh pristopa do morja, dasi je velik kos jadranske obale absolutno slovenski. Po teh načrtih naj pridejo tudi vse slovenske železnice pod absolutno italjansko kontrolo. Toda če bi Slovenci ne ostali brez vsakega lastnega gospodarskega življenja in bi bili na milost ali pa nemilost izročeni italjanski dobri volji ali pa tudi slabi.

Italijani bodo nemara odgovarjali, da pripadajo Slovenci Jugoslaviji in da se bodo vsled tega lahko posluževali skupnih jugoslovanskih luk; toda kaj bi naprimer dejala California, če bi se ji odrezal prost pristop do tihega oceana, pa bi se ji v tolažbo reklo, da je itak članica Združenih držav? A v nevarnosti je ne le gospodarski položaj Slovencev, temveč vse njih kulturno življenje, kajti tako majhen narod more le tedaj producirati kulturo, če je združen in more zbrati vse svoje moči za ustvarjanje in za konsum. Načrti, s katerimi se bavi mirovna konferenca, ga pa hočejo raztrgati, kakor še nikdar ni bil razdejan in mu namenjuje še hujšo usodo, nego jo je imel pod Avstrijo. Kam je na ta način prišlo gesto o osvoboditvi zaslužjenih narodov in kaj ostane še od zaščite malih narodov?

Slovenci so majhen narod, pa vendar menda še ne prihaja do veljave teorija, da so le veliki narodi opravičeni do eksistence in do kulture. Če s epa priznava malim narodom ta pravica, ne zadostuje le gola teorija, ampak jim je treba dati tudi praktično možnost za življenje, zlasti če so sredstva, ki jih za to potrebujejo, itak po naravni pravici njihova.

Jugoslovane je zaenkrat gotovo mogoče prisilili da se podvržejo premoči.

Francija, ki je bila večja in močnejša, se je morala leta 1871 vdati Prusiji, narod pa vendar nikdar priznal krivice za pravico in tista jugoslovanska vlada, ki podpisuje pogodbo, kakoršno zahteva Italijani, je podpisuje zase, narod je pa nikdar ne odobri in si bo rezerviral pravico, da se potegne za svoje, kadarkoli se mu bo zadelo, da je prilika zato ugodna.

Prav nič ne bi bilo pridobljeno, če bi se to zamolčalo. Duša naroda ima svoje lastnosti, ki se na dajo po volji predelavati ali falsificirati. Same krute krivice povzročene nezadovoljnosti, vsejane v dušo naroda, ne pogine z lepa, a kar vzkali iz njega, ima lahko posledice, katerih ni vredno vse tisto, kar misli Italija sedaj pridobiti, kar ni njeno po nobeni pravici in česar tudi ne potrebuje.

Če se pa hoče stvari urediti na podlagi pravice, tedaj naj se vsaj ne govori o zadnji vojni, o trajnem miru in takih lepih rečeh, v kakere nihče ne veruje, ne tisti, katerim so namenjene, pa tudi tisti ne, ki jih izrekajo, ker ne smejo biti tako kratkovidni, da ne bi videli, v kakoln zvezi sta seme in plod.

EN PINT KO-LOC

Tekoča kava stane samo 80 centov, ter jo je za več časa kot iz dveh funtov katerokoli druge kave. Ko-Loc je okusen in bolj zdrav. Dajte, da Vam pošljemo dvanaest pintov za \$7.20 ali dvanaest pol-pintov za \$4.20. Vozne stroške plačamo mi.

Ko-Loc Manufacturing Co. JENKINS ARCADE PITTSBURGH, PA.

Taktika imperijalizma

(Iz urada tiskovnega odseka J. R. Z.)

(To je četrti članek, ki izide v prihodnjem Jugoslav Review.)

Skrbite, da bo ta revija prišla v roke najuplívnejših ljudi v vaši nasebini!

V interesu italjanske propagande je Mr. Hazetton v Chicagi izdal brošuro pod naslovom: "Fiume the superlative Italian City", obsegajočo razne argumente, na katere upirajo Italijani svoje zahteve glede na Reko. Odgovor na večino teh poizkusov je obsežen v članku profesorja Šiščica, ki je priobčen na drugem mestu današnje izdaje. Na nekatere trditve se je pa treba vendar posebej ozreti.

Tako naprimer najdemo na strani 9 sledeči odstavek: — Fiume never was, and never could be the natural outlet of Jugoslavia. One look at the map of the Adriatic will convince anyone of this. Fiume is on the upper coast and is the natural outlet for the people living north and northeast of the city, that is of Hungary, Carniola, Austria proper, the new Checho-Slovak State and Ukraina.

Jugoslavia lying almost wholly east and southeast of Fiume, does not offer one convenient route to the coast by way of Fiume. It is cut off, not only by difficulties of communication, but because to ship by way of Fiume would increase the distance to be covered in order to reach the Mediterranean markets. It would as if Georgia and South Carolina should prefer Baltimore to Savannah or Charleston in shipping goods to the Caribbean sea.

Ubogajmo pisatelja in pogledjmo v resnici nekoliko na zemljevid. Spoznali bomo, da leži velik del Jugoslavije res južno in jugovzhodno od Reke; ali pa takoj se bomo prepričali, da je ne majhen, temveč prav znaten del te države v paralelni legi z Reko in da se cele dežele, ki so jugoslovanske, raztezajo severno in severovzhodno od tega mesta.

Avtor sam imenuje med deželami, ki jim služi Reka kot naraven morski izhod, tudi Kranjsko (Carniola); prezl pa je, da je ta dežela s spodnjo Štajersko, Korosko, Goriško in jugozapadnim kotom Ogrske sedanja Slovenija, to je del Jugoslavije, poleg tega je pa tudi vsa Hrvaška in Slavonija v enaki geografski legi; k temu prihaja še Medjimurje, Banat, Bačka in Baranja. Ogrska, Avstrija, Češka imajo le preko teh dežel zvezo z Jadranskim morjem, bodisi z Reko ali pa s Trstom.

Če so te dežele odvisne od Reke, kakor omerja pisatelj, tedaj je več kot jasno, da so sosednje jugoslovanske dežele še bolj odvisne od nje. Še bolj se o tem prepričamo, če vzamemo železniške zveze v poštev. Na Reki se shajajo južna železnica z Dunaja preko Graca, Zidanega mostu in Ljubljane z ene, in bivša ogrska državna železnica iz Budimpešte preko Zagreba z druge strani. V Zagrebu se spaja s to progo ona iz Belgrada preko Broda in Siska, ki se na drugi strani nadaljuje do Zidanega mostu, ker ima zvezo z Ljubljano. Trstom z Reko čez St. Peter in z Dunajem.

Če pripade Trst Italiji, ima vsa Slovenija edini izhod na morje na Reki. Proga Belgrad, Zagreb, Ogulin in Reka je glavna, pravzaprav edina prometna žila za vso Hrvaško in Slavonijo ter za vse severno ležeče jugoslovanske kraje, ki smo jih prej imenovali. Tudi severna Bosna je popolnoma odvisna od te železnice.

To je, o čemer nas v resnici pouči pogled na zemljevid in to nam podaja jasen dokaz, da je Reka zares za Jugoslavijo gospodarsko nujno potrebna.

Če ostane jugoslovanska država brez Reke, mora obrniti svoje oči v — Dalmacijo, kajti hrvaška pristanišča Krajevica, Bakar in Senj so komaj za ribištvo kaj vredna, kot trgovinske luke pa nimajo prav nobene vrednosti. Avstrija je bila bogatejša od sedanje Jugoslavije, ki se je komaj porodila; ves čas, kar je ta država posedovala Dalmacijo, ni mogla napraviti železniške zveze z Dalmacijo, dasi je to ne le šestkrat zahtevalo dalmatinsko ljudstvo, ampak tudi trgovski in industrijski interesi Avstrije same.

Kdor se zanima za balkansko orografijo, bo to lahko razumel. Zgradba državne železnice preko Ogulina in Deluče je bila čeden tehničen in finančen problem; te težave za zvezo z Dalmacijo so še neprimerno večje, in če jih Avstrija ni mogla premagati, je od Jugoslavije še manj pričakovati, da premagava vse ovire v doglednem času.

Sicer je pa v prometni politiki vedno veljalo načelo, da se išče z morjem najbližja zveza, ne pa da se hodi s cerkvijo okrog križa. Pogled na zemljevid pokaže tudi, kje je Dalmacija in kje je Reka. Imeti zadnjo pred nosom, pa romati v Dalmacijo bi bilo vsekakor čudno gospodarstvo.

Nekoliko vrstic dalje hvali avtor Italjane, ker so baje prostovoljno prepustili Jugoslovanom Spljet in pripoveduje, kakšne velikanske ugodnosti prinese to zadnji. Posebno pravi: — Chief among them (namely among the Dalmatian harbors) is Spalato, although wholly Italian, like most of other cities of the littoral, it has been conceded to Jugo-Slavia voluntarily by Italy.

Spalato je the other center of the wine trade on the Dalmatian coast, while Fiume is surrounded by barren limestone rocks, poorly watered, and offering a scant supply of food to the peasants, who till their little patches of filled in gardens to points up to the mountain sides.

Čudno je na vsak način, da se hoče Italija "žrtvovati" za to nič vredno Reko, za te gole skale in uboge kmete, ki niti niso njene narodnosti. O tem skalovju bi tudi mi lahko kaj povedali, na primer, da ni omejeno le na Reko, ampak da je ves karakter jadranskega obrežja tak in da je okolica Spljeta prav taka.

Seveda ima Spljet kljub temu svojo vrednost; toda kdor pravi, da je Italija napravila s tem mestom Jugoslaviji kako darilo, se je neprimerno zmotil. Spljet namreč najmanje ni italjanski, četudi imajo Italijani zanj ime Spalato, temveč ljudsko štetje, rezultati državnih, deželnih in občinskih volitev podajo jasne dokaze, da je mesto brez vsacega doma in sicer po ogromni večini hrvaško.

Italjanska so neka mesta v Istri, ni jih pa v Dalmaciji, kjer je edino v Zadru znatnejša italjanska manjšina.

Mogoče je, da je avtor slišal v Spljetu govoriti italjansko, da je našel kake italjanske napisje id italjansko arhitekturo; po takih znamenjih se je že mnogokrat napačno preudil, značaj kakinega mesta. Italjanska arhitektura so ne najde lo v Dalmaciji in Istri,

temveč je v gotovih dobah prevladala po vsej Evropi, o čemer se je iz vsake zgodovine te umenosti lahko poučiti. Italijani bi morali zelo veliko zahtevati, če bi postavljali svoje aspiracije na tako podlago.

Da se govori po celi Dalmaciji mnogo italjansko, ima različne vzroke, eden najvažnejših je ta, da je Avstrija favorizirala italjansko iz nagibov, ki smo jih tukaj že svoj čas razložili in so bili Hrvti do nedavna brez svojih šol. Dalmatinci so po velikem številu pomoščaki in italjanscina je bila mornariški jezik; umevno je tudi, da se ljudje izmed vseh tujih jezikov uče najbolj tistega, ki jim je najbližji in to v ondotnih krajih seveda italjanski. Zato bo tuje tam slišal toliko italjansčine, da se mu bo lahko zadelo, kakor da je to domači jezik prebivalstva.

Tega pa ne najde le v Dalmaciji, temveč si bo z italjanskim jezikom lahko pomagal celo na Črni gori, o kateri pač nikomur ne bo prišlo na misel, da je italjanska.

Da je Italija iz velikodušnosti prepustila Jugoslovanom Spljet ni popolnoma resnično; poročila z mirovne konference so pripovedovala o hudih bojih, ki so jih Italijani vodili za to mesto. Dobro je znano, da so hoteli tudi vojaško intervenirati. Zdi se pač, da niso imeli od začetka prevelikih upov, da se jim izpolnijo vse zahteve; ravnali so se po starem pravilu, da je dobro več zahtevati, kot se pričakuje in z majhnim odnehanjem napraviti vtisk, kakor da jo to kar ostane izza neizogibnih koncesij, le majhen zlomek pravice.

Italija je pa s to taktiko dosegla še nekaj drugega — vse oči so se obrnile na Reko, kvečjemu se je še kdo zanimal za Dalmacijo, popolnoma so se pa prezrele vse druge italjanske zahteve, ki involvirajo še mnogo večje krivice, kakor aneksija Reke.

Ves svet je pozabil na severne primorske kraje — na Goriško in Istro, kjer iztezajo Italijani roko po čisto slovenskih in hrvaških krajih, zakar ne more navesti takih ubožnih argumentov, kakor za Reko. Nikdar ni bil tisti teritorij italjanski, nobenega italjanskega prebivalstva ni tam in aneksija teh dežel se ne more opravičiti na noben način.

Na tihem se je izvršila krivica, ali zato ostane vendar krivica in bo gladala dalje — kdo ve, kako dolgo?

Položaj v domovini

Ljubljana, 31. maja.

Poslanec Anton Kristan, član narodnega predstavnštva, se muči v Belgradu, kjer se vrši zborovanje narodnih zastopnikov države S. H. S.

Dr. Kramer je predložil narodnemu predstavnštvu zakon o državljanstvu Državljeni države S. H. S. so vsi oni, ki so bili do dne zakonitega zakona o državljanstvu državljeni kraljevine Srbije in Črnogore, pripadniki Bosne in Hercegovine ali so bili domovinski pristojni v eno onih občin stare Avstrije, ki je sedaj v območju države S. H. S.

Učiteljem je deželna vlada za Slovenijo nekoliko izboljšala plače, čisto je pa pozabila na vpoškodovane učitelje, dasiravno jim je bilo obljubljeno, da jim bo plača zvišana.

Nemci, posebno pa v Mariburu,

so še vedno silno objestni. S svojimi slovenskimi uslužbenci zelo nesramno postopajo. Posebno predrven je nek Friedricher.

V Ljubljani je izobrazovalno društvo "Svoboda" začelo izdajati mesečnik "Svoboda"

Tržaški socialisti izdajajo mesečnik "Njiva".

Hotel Mangardt na Bledu je prevzel Emil Kržišnik.

V ljubljanski evangelski cerkvi se vrši pravoslavna služba božja. Miloš Matić namerava ustanoviti v Ljubljani pravoslavno cerkevno občino.

Tihotapstvo je precej razvito. Te dni je nadzornik policijskih agentov zasledil na ljubljanskem kolodvoru šest vagonov manufakturnega blaga, katerega so hoteli prepeljati v nemško Avstrijo.

Znani slovenski umetnik Hinko Nučič namerava zopet zapustiti, da postala dežela suha.

slovensko gledališče. Slovenski igralci Borštnikova, Juvanova, Danilo, Buksekova, Krakerjeva, Bratina, Prek, Razberger, Plut, Novak, Vera Danilova in Mira Danilova pozivajo vse zavéčno Slovence, naj poslušajo pregovorniti Nučiča, da ostane v Ljubljani!

Kaj določa prohibicijska postava

Vojno-prohibicijska postava, ki je bila uveljavljena predčetrnajšnjem popolnči, določa kazni 1000 dolarjev, eno leto zapora ali oboje ter določa nadalje:

Nepostavno je prodajati v pitne svrhe katerekoli žgane pijače ali katerekoli žgane pijače v hodu. Take pijače je treba uničiti, razen za eksport, dokler ne določi predsednik, da je demobilizacija končana.

V proizvajanje piva, vina ter drugih opojnih pijač, je prepovedana uporaba žit, sadja in drugih sličnih snovi. (Ta določba je postala uveljavljena dne 1. maja preteklega leta.)

Nobenega vina, piva ali drugih sličnih sladnih ali varjenih pijač se ne sme prodajati v pitne svrhe, razven za eksport.

Nobene destilirane, sladne ali vinske pijače se ne sme importirati v Združene države tekem do demobilizacije.

Regulacija proizvajne in prodaje žganih in drugih pijač, ki niso namenjene pitnim namenom ter vina v verske in zdravniške namene, je podrejena carinskemu komisarju

INOZEMSKI POSLANIKI IN PROHIBICIJA.

Washington, D. C., 2. julija. — Poslanštva inozemskih držav v Washingtonu naj bi bila po mnenju nekaterih edina mesta v Zdr. državah, kjer bi lahko dobil človek kaj bolj krepkega po uveljavljenju narodne prohibicije. Danes pa se je v tukajšnjem mestu izvedelo, da so dobili vsi uradniški zavezniških poslanštev obvestilo, da bi bilo neprimerno za poslanštva, če bi njih člani zavživali opojne pijače vspricho dejstva, da postala dežela suha.

Vestno zdravilo dela čudeže.

Trinerjeva zdravila uživajo že 30 let nenavadno zaupanje. — In to čisto po pravici, kajti vestnost izdelovaltelja dobiva zaupanje in psplošenje pri kupeih. Zdaj je bilo potreba nekoliko zvišati cene. — Mi smo se dolgo časa zoperstavljali naraščanju cen vseh potrebnih in razpošiljanja, toda novi vojni davki so nas prisilili nekoliko zvišati cene. — Vsak prijatelj Trinerjevih zdravil bo izprevidel, da mora tudi lekarnar plačati več, če smo mi prisiljeni plačati več in da se temu na noben način ni mogoče izogniti. — Toča izvrstna kakovost in pristnost Trinerjevih zdravil bo v polni meri zadostila vsakega odjemalca.

TRINER-JEV ameriški Elixir grenkega vina

ima vsled tega tako izvrstne uspehe, ker povzročajo, da izgubi bolezen svoje izvore. Devetdeset odstotkov vseh bolezni ima izvor v želodcu. Trinerjev Ameriški Elixir očisti želodec in odstrani iz črev vse zastale stvari ter strupene substance, ki so izvor uničujočih bacilov, ter uničuje redn odelovanje črev. V Trinerjevem zdravilu ni nobene kemikalije, pač pa samo izvrstna grenka zdravilna zelišča in rdeče vino. Pri zaprtju, neprebavi, glavobolu, migreni, nervoznosti, splošni oslabeledosti ter pri posebnih želodčnih slabostih, pri premeni življenja žensk ali pri majnorjih in drugih delavcih, ki vdihavajo pline, se bo vsakdo lahko prepričal o učinkoviti vrednosti tega zdravila. V vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodre vedno v pravi sedež bolezni in vsled tega je pri revmatizmu, nevralgiji, revmatičnih boleznih, okorelosti udov itd. njegova pomoč hitra in uspešna. Nadalje je tudi izvrstno sredstvo proti izvinjenju, napetosti, oteklinam itd. in po vdrnavanju mišic, po kopeli nog odstrani vso utrujenost. V vseh lekarnah.

TRINER-JEV ANTIPURIN je zelo uspešno in pomirjujoče anti-septično sredstvo za splošno notranjo uporabo. Uporablja se za grgljanje, izpiranje ust, izpiranje ran, uljes itd. V vseh lekarnah. Zadržna najvišja odlikovanja podeljena Trinerjevim zdravilom na mednarodnih razstavah: Zlata Svetlnja — San Francisco 1915, Grand Prix — Panama 1916.

JOSEPH TRINER, Manufacturing Chemist, 1333-1343 SO. ASHLAND AVE. CHICAGO, ILL.

STRAHOVALCI DVEH KRON

EGODOVINSKA POVEST. SPISAL FRANJO LIPIC

(Nadaljevanje.)

Čez nekaj časa so se odprla grajska vrata...

Mara je bila od utrujenosti, od silnega napora...

Vsa grajska družba je hitela k vratom. Sluze so prijeli Mara ter jo nesli v poselsko sobo...

Tudi vojvodinja Asunta je prišla gledat, kaj je s tujo deklico, a zatrepetala ji je duša...

Nekaj se je moralo zgoditi, nekaj groznega, si je rekla Asunta. Kržan in Tomo sta ali v nevarnosti ali pa sta mrtva...

Asunta ni imela več mira. Ostala je pri Mari ter ji sama stregla. Skuhali so dekletu raznih zelisc ter mu jih dali piti...

Asunta je z največjo pazljivostjo poslušala fantazije. Ušla je pač marsikaj, toda zveze ni našla. Mara je govorila o beneških vojaki in o piratih...

Vso moč in ves naslednji dan je prebedela Asunta ob postelji Tomove neveste. Grajski valpet se je nekoliko spoznal na boleznj in na zdravila...

Tečaj pa se je vojvodinja Asunta odločila, da zapusti gradič Nikolaja Mirabella in da gre poizvedet, kaj je s Kržanom in s Tomom...

Stari Mirabello je bil ves iz sebe, ko mu je Asunta naznanila svoj sklep, pa tudi vsa grajska družba je strnela.

Lepo vas prosim, vojvodinja, kaj vendar mislite? je vzkliknil Mirabello. Ali ne veste, da vam je, če ne želi smrt, vsaj onečazenje fakorekno zagotovljeno...

Čez nekaj časa so se odprla grajska vrata, a sluga ni pripeljal tujege dekleta pred grajska vrata, go začel klekati na pomoč.

Stare ljudi in otroke puščajo Turki se v miru, drug pa ni nihče varjen pred njimi.

Ravno tako, kakor stari Mirabello, so tudi drugi grajski prebivalci pripravljali Asunti, naj ostane ter ji slišali nevarnosti, katerih se boče izpostaviti...

Molče je vojvodinja Asunta poslušala vse to prigovarjanje. Kako majhni in malo značajni so se ji zdaj zdeli vsi ti ljudje...

Ti ljudje ne vedo, kaj je ljubezen, si je mislila Asunta. Ti ljudje bi me tudi ne razumeli, če bi jim rekla, da žrtvujem rada čim in tudi življenje, samo da rešim Kržana.

Asunta je zapustila Mirabellov gradič še tisti dan. Mirabello ji je dal na razpolaganje kmetski vozček in star blapce za bogato plačilo prevzel nalogo...

Po večdnevnem težavnem potovanju je vojvodinja Asunta dospela v bližino Famaguste. Na eni strani je ležalo pred njo morje, na drugo so se dvigale nebu vzdolž obale gore, spredaj v daljavi nekaj ur pa je ležalo oblegano mesto...

Po večdnevnem težavnem potovanju je vojvodinja Asunta dospela v bližino Famaguste. Na eni strani je ležalo pred njo morje, na drugo so se dvigale nebu vzdolž obale gore...

Tako je prišla do vasi, kjer je bila doma Tomova nevesta. Tam je predvsem odslovia svojega vojnika Hotela je sama iti med ljudi ter iskati Kržanovo sled...

Poš je nadaljevala svojo pot kot ubožna stara ciganka. V svojo ohrabro je imela pri sebi le bodalo, za vse slušaje pa stekleničico hudega strupa. Zavedala se je v polni meri vseh nevarnosti...

V piratski vasi, kamor je prišla Asunta šele prti večeru je bilo nenavadno živahno življenje, prav kakor da bi se pripravljalo kaj izrednega. Asunto je osupnila, da je videla toliko moških, tudi kreplih, zdravih mladeničev...

Lepe vas prosim, vojvodinja, kaj vendar mislite? je vzkliknil Mirabello. Ali ne veste, da vam je, če ne želi smrt, vsaj onečazenje fakorekno zagotovljeno...

Čez nekaj časa so se odprla grajska vrata, a sluga ni pripeljal tujege dekleta pred grajska vrata, go začel klekati na pomoč.

Ustrašila se je, da je med temi ljudmi kak pirat, ki jo pozna, bodisi z Gjači-ève ladje ali z otoka Avgona. Kdo ve, morda bi jo le spoznal, pot-m bi bila sama izgnljena in bi tudi Kržanu ne mogla pomoči.

Na drugi strani pa si je rekla, da bi ji vtegnilo biti na korist, če bi izvedela, kaj nameravajo piratje, in ta misel jo je napotila, da se ostala v vasi ter poiskala prenočišča pri hiši, kjer se je sukalo največ teh mladeničev. Poslali so jo v napol podrt hlev, kjer si je pripravila ležišče blizu vrat, tako da je mogla vse ujeti, kar se govori na dvorišču.

Šele tu je začela vojvodinja Asunta natančneje preudarjati, kaj naj stori. Poslej ni bila nikdar toliko zbranih misli, da bi mogla to potem se že pokaže, kaj storim, to je bila njena edina misel med dotlejnim potovanjem.

Mr. Martin Straus se je vrnil iz Milwaukee, Wis., kamor je bil šel za delom. Prepričal se je, da je življenje in delo na Calumetu lažje kakor pa po deželi.

Na počitnice k svojim starišem je prišla iz Fremonta, Mich., Miss Christine Seifinger, nadzornica petja in slikanja v ondotnih javnih šolah. Med potjo domov se je ustavila v Chicagu, kjer je prisostovala poroki Mr. Jos. Gazvode.

Mr. Martin Straus se je vrnil iz Milwaukee, Wis., kamor je bil šel za delom. Prepričal se je, da je življenje in delo na Calumetu lažje kakor pa po deželi.

Na počitnice k svojim starišem je prišla iz Fremonta, Mich., Miss Christine Seifinger, nadzornica petja in slikanja v ondotnih javnih šolah. Med potjo domov se je ustavila v Chicagu, kjer je prisostovala poroki Mr. Jos. Gazvode.

Mr. Rudolph M. Schneller je prišel na polstre počitnice k svojim starišem Mr. in Mrs. Peter Schneller na Janurium. Mladenič je zadnje leto študiral v Kendrick semenišču, Webster Grove, Mo.

Po entenskem obisku na Calumetu sta se vrnila v Milwaukee Mrs. Theresa Puhel in Mrs. Rosie Malarič.

V soboto 21. jun. sta odpotovala v Minneapolis, Minn., Mr. Joseph Sterk in njegova sestra Agnes Sterk. Mr. Sterk bo ondi nadaljeval v poletnih mesecih tehnične študije, dočim bo bivala Miss Agnes pri svoji sestri Mrs. Peter Polopavlovič.

Tudi Asunta se je splazila iz hleva in bežala, a ne za pirati, nego na nasprotno stran, ven proti morju. Trdno je bila prepričana, da bi jo kralj Gjači vzel eiganjski opravi spoznal na prvi pogled, in zato je bila v tem hipu njena edina misel, priti iz njegove bližine.

Tekla je, kar so jo nesle noge in vsa upehana dospela na obrežje. Tam je našla več ljudi. Nekaj vaščanek je bilo v naglici zbežalo na to stran in hitelo se odzgovati rilniške žolte ter se pred Turki rešiti na morje. Nihče ni branil Asunti, da je stopila v čoln, v tej nevarnosti se ni nihče zmenil za to, da ji tučka.

Z morja, ko je bil čoln že v primeri vzdalji od brega, se je ozrla Asunta nazaj na vas. Bila je vsa v plamenu in pri tem groznem svitu je ušla trume vojakov. Ki so šli v divjem diru beževim piratom in pobijali ter klali. Kar so dohiteli, niske, ženske in tudi otroke.

Slovenske novice

Calumet, Mich. G. Grahek od kompanije M 339. Krščena je bila v slovenski cerkvi Margareta, hčerka hčerka Johana in Blanche Judnič iz Heele.

V nedeljo 22. jun. sta dospela na Calumet na ženitovanjskem potovanju Mr. Joseph Gazvoda in njegova mlada nevesta Florence rojena Chrapkowski. Mladi par je bil poročen v soboto jutro v Chicagu v cerkvi sv. Vintorja.

Na drugi strani pa si je rekla, da bi ji vtegnilo biti na korist, če bi izvedela, kaj nameravajo piratje, in ta misel jo je napotila, da se ostala v vasi ter poiskala prenočišča pri hiši, kjer se je sukalo največ teh mladeničev.

Na počitnice k svojim starišem je prišla iz Fremonta, Mich., Miss Christine Seifinger, nadzornica petja in slikanja v ondotnih javnih šolah. Med potjo domov se je ustavila v Chicagu, kjer je prisostovala poroki Mr. Jos. Gazvode.

Mr. Martin Straus se je vrnil iz Milwaukee, Wis., kamor je bil šel za delom. Prepričal se je, da je življenje in delo na Calumetu lažje kakor pa po deželi.

Na počitnice k svojim starišem je prišla iz Fremonta, Mich., Miss Christine Seifinger, nadzornica petja in slikanja v ondotnih javnih šolah. Med potjo domov se je ustavila v Chicagu, kjer je prisostovala poroki Mr. Jos. Gazvode.

Mr. Rudolph M. Schneller je prišel na polstre počitnice k svojim starišem Mr. in Mrs. Peter Schneller na Janurium. Mladenič je zadnje leto študiral v Kendrick semenišču, Webster Grove, Mo.

Po entenskem obisku na Calumetu sta se vrnila v Milwaukee Mrs. Theresa Puhel in Mrs. Rosie Malarič.

V soboto 21. jun. sta odpotovala v Minneapolis, Minn., Mr. Joseph Sterk in njegova sestra Agnes Sterk. Mr. Sterk bo ondi nadaljeval v poletnih mesecih tehnične študije, dočim bo bivala Miss Agnes pri svoji sestri Mrs. Peter Polopavlovič.

Tudi Asunta se je splazila iz hleva in bežala, a ne za pirati, nego na nasprotno stran, ven proti morju. Trdno je bila prepričana, da bi jo kralj Gjači vzel eiganjski opravi spoznal na prvi pogled, in zato je bila v tem hipu njena edina misel, priti iz njegove bližine.

Tekla je, kar so jo nesle noge in vsa upehana dospela na obrežje. Tam je našla več ljudi. Nekaj vaščanek je bilo v naglici zbežalo na to stran in hitelo se odzgovati rilniške žolte ter se pred Turki rešiti na morje. Nihče ni branil Asunti, da je stopila v čoln, v tej nevarnosti se ni nihče zmenil za to, da ji tučka.

Z morja, ko je bil čoln že v primeri vzdalji od brega, se je ozrla Asunta nazaj na vas. Bila je vsa v plamenu in pri tem groznem svitu je ušla trume vojakov. Ki so šli v divjem diru beževim piratom in pobijali ter klali. Kar so dohiteli, niske, ženske in tudi otroke.

hčerko znane in priljubljene rodbine Škancovec. Kaj je privedlo mlado dekle, da se je podalo v tuji svet, ni znano, niti dali je šlo dekle prostovoljno ali pod pretevezo.

27. jun. ponoči je policija udrila v dva socialistična kluba v Collinwoodu, in sicer v madžarskega na 15822 Calumet Ave. in v slovenskega na 17606 Waterloo Rd.

V nedeljo 29. jun. so obhajali Srbi svoj narodni praznik Kosov dan. Ob tej priliki je bil shod v P. povisevi dvorani, kjer so govorili znanj govorniki iz Clevelanda in dragod. Navzočih je bilo kakih 5000 oseb.

Iz stare damovine, Zagradec-Puzine, je dobil priporočeno pismo od svoje žene Ježef Gilivar, ki stanuje na 8006 Union Ave. V pismu pravi žena, da se jim je zelo slabo godilo za časa vojne, da pa je sedaj veliko bolje in da se je marsikaj dobi, kar se prej ni moglo. Prosi svojega moža, da kmalu pride domov, ker potrebuje gospodarja, ne pozabi naj na nekatih čevljev in blaga za obleke.

Naš g. župnik je prejel pismo od svoje matere v starem kraju, ki se ga je razveselil tem bolj, ker ni skoro apal, da bi stara ženica okrog 80. let mogla prestati grozote vojne iz t. tem bolj, ker je Škofja Loka bila samo par milj. zadaj za italjansko bojno fronto v Solski dolini.

Naš g. župnik je prejel pismo od svoje matere v starem kraju, ki se ga je razveselil tem bolj, ker ni skoro apal, da bi stara ženica okrog 80. let mogla prestati grozote vojne iz t. tem bolj, ker je Škofja Loka bila samo par milj. zadaj za italjansko bojno fronto v Solski dolini.

Naš g. župnik je prejel pismo od svoje matere v starem kraju, ki se ga je razveselil tem bolj, ker ni skoro apal, da bi stara ženica okrog 80. let mogla prestati grozote vojne iz t. tem bolj, ker je Škofja Loka bila samo par milj. zadaj za italjansko bojno fronto v Solski dolini.

Naš g. župnik je prejel pismo od svoje matere v starem kraju, ki se ga je razveselil tem bolj, ker ni skoro apal, da bi stara ženica okrog 80. let mogla prestati grozote vojne iz t. tem bolj, ker je Škofja Loka bila samo par milj. zadaj za italjansko bojno fronto v Solski dolini.

Naš g. župnik je prejel pismo od svoje matere v starem kraju, ki se ga je razveselil tem bolj, ker ni skoro apal, da bi stara ženica okrog 80. let mogla prestati grozote vojne iz t. tem bolj, ker je Škofja Loka bila samo par milj. zadaj za italjansko bojno fronto v Solski dolini.

Naš g. župnik je prejel pismo od svoje matere v starem kraju, ki se ga je razveselil tem bolj, ker ni skoro apal, da bi stara ženica okrog 80. let mogla prestati grozote vojne iz t. tem bolj, ker je Škofja Loka bila samo par milj. zadaj za italjansko bojno fronto v Solski dolini.

Naš g. župnik je prejel pismo od svoje matere v starem kraju, ki se ga je razveselil tem bolj, ker ni skoro apal, da bi stara ženica okrog 80. let mogla prestati grozote vojne iz t. tem bolj, ker je Škofja Loka bila samo par milj. zadaj za italjansko bojno fronto v Solski dolini.

Naš g. župnik je prejel pismo od svoje matere v starem kraju, ki se ga je razveselil tem bolj, ker ni skoro apal, da bi stara ženica okrog 80. let mogla prestati grozote vojne iz t. tem bolj, ker je Škofja Loka bila samo par milj. zadaj za italjansko bojno fronto v Solski dolini.

Naš g. župnik je prejel pismo od svoje matere v starem kraju, ki se ga je razveselil tem bolj, ker ni skoro apal, da bi stara ženica okrog 80. let mogla prestati grozote vojne iz t. tem bolj, ker je Škofja Loka bila samo par milj. zadaj za italjansko bojno fronto v Solski dolini.

Naš g. župnik je prejel pismo od svoje matere v starem kraju, ki se ga je razveselil tem bolj, ker ni skoro apal, da bi stara ženica okrog 80. let mogla prestati grozote vojne iz t. tem bolj, ker je Škofja Loka bila samo par milj. zadaj za italjansko bojno fronto v Solski dolini.

Naš g. župnik je prejel pismo od svoje matere v starem kraju, ki se ga je razveselil tem bolj, ker ni skoro apal, da bi stara ženica okrog 80. let mogla prestati grozote vojne iz t. tem bolj, ker je Škofja Loka bila samo par milj. zadaj za italjansko bojno fronto v Solski dolini.

Naš g. župnik je prejel pismo od svoje matere v starem kraju, ki se ga je razveselil tem bolj, ker ni skoro apal, da bi stara ženica okrog 80. let mogla prestati grozote vojne iz t. tem bolj, ker je Škofja Loka bila samo par milj. zadaj za italjansko bojno fronto v Solski dolini.

Naš g. župnik je prejel pismo od svoje matere v starem kraju, ki se ga je razveselil tem bolj, ker ni skoro apal, da bi stara ženica okrog 80. let mogla prestati grozote vojne iz t. tem bolj, ker je Škofja Loka bila samo par milj. zadaj za italjansko bojno fronto v Solski dolini.

Komfort za noge. Severa's Foot Powder. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Kobla pri Pavel Šhaltz. Detroit, Mich.: Paul Bartel. Aurora, Minn.: L. Perušek. Chisholm, Minn.: Frank Govže, Jan Petrich.

Lorain, O. in okolica: Louis Balant J. Kurnis in M. Ostanc. Niles, O.: Frank Kogovšek. Youngstown, O.: Anton Khej. Oregon City, Ore.: M. Justin.

Manor, Pa. in okolica: Fr. Demšar. Moon Run, Pa.: Frank Maček in Fr. Podmlšek. Pittsburgh, Pa. in okolica: U. R. Jakobich, Z. Jakshe, Klarich Mat. in I. Magister.

Rojakom v Chicagu, in sploh v državi Ill. naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potnik Mr. JANKO PLEŠKO.

V zalogi imamo sledeče cerkvene pesmi. Slovenic Publishing Co. NEW YORK, N. Y.

Save the Easy Way BUY U.S.S. (Pride la.)

Matija Skender JAVNI NOTAR ZA AMERIKO IN STARI KRAJ 5227 Butler St. Pittsburgh, Pa.

Franklin, Kans. in okolica: Frank Leskovic. Fremont, Kans.: Rok Firm. Hodge, Kans.: Mitte Pencit. Kilmiller, Md. in okolica: Frank Veleznik. Calumet, Mich. in okolica: M. J.

IZ NIŽIN PARIZA

(LA JUNGLE DE PARIS.)

Francoski spisatelj Jean Ramaeu.

Na "Glas, Naroda" priredili G. P.

36 (Nadaljevanje.)

In vendar je obstajal ves ta ropot le iz drdranja vozov in ves ta dim iz izpuhavanja številnih tvorničkih dimnikov. Ali pa ni divjal tudi tukaj boji ljudi, čeprav je padel manj v oči, ravnatoko mrdino kot na bojni poljani! Ali se niso borile te tvornice med seboj na življenje in smrt? Ali niso vozili ti vozovi ljudi, ki so smatrali svoje posle za divji lov in ki niso mogli imeti nikdar uspeha, ne da bi pahnilo veliko število svojih tekmecev v nesrečo? Kri pri tem seveda ni tekla, a mesto tega je bilo dosti drugih gorja, ki so bila hujša kot pa je prelitavanje krvi! Koliko od jada raztrganih sre, koliko obupanih duhov, čeprav je prišlo telo navidez nepoškodovano iz boja! Kljub temu pa tudi ni bilo izključeno, da se vrne boji zopet nazaj k svoji stari, krvavi obliki, če se je hotel naprimer brezvestni štreber iznebiti sovražnika ter se postavil na njegovo truplo, da stapi za vno stopnjo višje.

Tukaj je Mirabeau, — je rekel eden sekundantov. Visoka, vitka in v črno oblečena postava ministerijalnega ravnatelja je ravno prišla skozi vrata v spremstvu sekundantov. Mirabeau je s svojim grobnim glasom pozdravil prijatelje, ne da bi kazal najmanjše razburjenje.

Tedaj so zapazili njegovi sekundanti one Boispouillanta in resno, ne da bi izgovorili besedo, so pozdravili.

Boispouillant je videl, kako so štrije sekundanti odprli neke vrste škafte, ter vzeli iz nje pištole, katere so pregledali. Par tre minut pozneje so določili mesto ter odmerili korake. Tedaj pa je zadonel glasovno in zapovedovalno glas nepristranskega, nekega odsvoljenega častnika ter predstojnika nekega strelnega kluba.

Vedno bolj je zvenelo kot potrkavanje zvonov v ušesih Boispouillanta. Ni videl niti Pariza, niti nobene druge stvari. Krčevito so oprijemale njegove roke palice.

— Ali hočete iti, dragi prijatelj? — je rekel eden sekundantov ki je stopil k njemu.

Brez besedice je sledil pozivu. Tudi Mirabeau ni ničesar govoril. Nepremično je stal, z oprizjem v roki, na svojem mestu ter čakal. Ovrtnik svojega povrnika je potegnil kvišku ter potisnil klobuk nekoliko na stran.

Mrzlega pogleda, s stisnjenimi črnimi očmi, kot mačka, ki leži na preži, je zrl na svojega nasprotnika. Še prejšnji večer ni vedel, na kateri del velikanskega telesa naj meri, na prsa ali na glavo.

Konečno se je odločil za glavo.

V prsa je lahko prodrla kroglica, ne da bi napravila dosti škode radi velikanske blazine masti. On pa je trdno sklenil napraviti nasprotniku škodo, kar največ škodo. Če bi postal Boispouillant nesposoben za boj, bi se Mirabeau-ju ne bilo treba bati neuspeha pri bodočih volitvah. Za drugega kandidata, ki bi prišel resno v pregled, bi bilo premalo časa. Ranjenje Boispouillanta bi imelo seveda za posledico celo vrsto sitnosti. Spravilo bi ga v stik s policijo ter imelo za posledico veliko denarno globo, če ne še kaj hujšega. Ministerijalni ravnatelj pa si zna na tem svetu že pomagati in sodička postopajo z dvobojevniki drugače kot z navadnimi zločinci. Mirabeau je hotel vsled tega meriti na glavo.

Krog ušes Boispouillanta je ležala površina petih do šestih centimetrov v premeru in na to površino so se takoj obrnile oči Mirabeau-ja. Še zjutraj je izdaljave več kot tridesetih korakov streljal na tako površino ter zadel ravno v sredino.

Boispouillant se je stresel. Natančno je čutil pogled Mirabeau-ja na svojih senčih.

Nejasno kot skozi meglo, je čul neki glas, ki je dal neko po velje ter nato zaklical:

— Ena!

Poslanec je dvignil roko, nameril cev na Mirabeau-ja ter sprožil.

— Dve! — je zaklicel nepristranski.

Mirabeau je pomeril. Boispouillant pa je potem, ko je oddal svoj strel, nehote obrnil svojo glavo nekoliko v stran.

Še predno je čal povele "Tri" je zadrtel Boispouillant pri poku drugega strela.

— Lump! — zakričal.

Kroglica Mirabeau-ja je zadela tik poleg ust v desno lice ter prišla pri levem licu zopet ven, potem ko je zdrobila dva zobala. Tudi najbolj izurjeni strelci se lahko zmotijo za dva ali tri centimetra.

— Lump! Morilec! — je ponavljal poslanec, kojega usta so se napolnila s krvjo. — To je dogovorjena stvar! Vse le za to, da se prilizne pri Carolus-jevih.

Čuti je bilo glasove ogorčenja. Take besede so bile povsem nekorrektne. Občinstvo je postalo nevoljno in tudi sekundanti so oporekali.

— To se ne spodobi! — Kje ste se učili manir! Kak surov, ne izobražen človek ste!

Boispouillant je zelo trpel vsprico teh komplementov in njegova lastna sekundanta sta se opravičila pri sekundantih Mirabeau-ju. Izjavila sta cela, da hočeta dati osebno zadoščenje, če bi nasprotna stranka zahtevala tako.

Medtem pa je splezala velika množica ljudi preko zidu vrta ter obdajala nasprotnike.

Zdravnik pa je odvedel med tem Boispouillanta v hišico, ki se je nahajala vredi vrta ter ga obvezal.

— Dve aliki sta se mi gotovo posrečili, — je rekel eden izmed slikarjev.

V daljavi pa je gmel Pariz v večnem dinu.

Šestnajsto poglavje.

ZAKONSKA PONUDBA.

Oh polenajstih je rekel Mirabeau ki je obedoval s svojima sekundantoma, na prijazno-občalovalen način.

— Ubogi človek! Stvar gotovo ne bo izpadla resno. Meril sem le na njegov cilindar!

Eden izmed sekundantov, ki je dobro poznal Mirabeau-ja, se je obrnil proti navzočemu zdravniku ter mu rekel:

— Gotova stvar je... Če bi bil hotel naš prijatelj... Vspričo take mase mesa...

— To bi bila kaj lahka stvar, — je odvrnil ministerijalni ravnatelj. — Le pomislite, kako lepo bi bilo, če bi mu pognal kroglo skozi cilindar! Res, bil sem zelo nespreten. Upam, da bo ubogi Boispouillant kmalu ozdravel!

— Tega ne moremo trditi, — je rekel zdravnik. — Če bi bila vsaj le ona luknja, bi že bilo. Sedaj pa sta dve in ona na levi strani je velika, kajti s kroglo vred so šli skozi tudi zobje. Mislim, da bo za celo svoje življenje splošč.

— Ali res? — se je oglašal Mirabeau, ki je mogel le težko zadržati svoje veselje.

Zenske trpe

Težko silpe bolečine, ki so posledica kake nepravilnosti v njihovem delu, katnem sistemu. Potrebujeto tonike in popravljalnega zdravila, ki so zmanjšalo nevarnost ter prgenalo bolečine.

Severa's Regulator

(Severa's Regulator) se lahko imenuje "ženskega prijatelja" v boleznih kajti njegove sestavine so znane po svojih popravljalnih proporcijah in njega okrepujoče učinki nad prizadetimi deli. Njega zgodnjo uporabo se iskreno priporoča vsem ženkam, ki trpe bolečine, posebno z ozirom na njihov spol. Cena \$1.25 in 5c. takse.

Prebavna tonika potrebna za je večkrat vzeti z drugimi zdravili vred in Severa's Balsam (Severa's Balsam of Life) je dobro znan kot tak družabnik pri zdravljenju nevarnih bolezni. Njegovo glavno delovanje je poplava prebavnega pomanjkanja ter izvaja pomembne učinke na ves sistem. Cena \$1.25 centov in 4 cent takse.

Prise kopel edkrat priporočajo zdravnikom, za zdravljenje raznih bolezni, posebno, kjer so prizadeti občutljivi deli. V to svrhu naj se prise Severa's Antispasmodic (Severa's Antispasmodic) v vodo, katero nameravate rabiti. Trideset eno žlico vsakemu kvartu prevrte vode in ustejte, da se s shladi v popolno raztopino. Cena 35 c. in 2c. takse.

Severova družinska zdravila prodajajo vsespodov lekarnarji. Zadržite Severova zdravila ter zavrnite ponarebe. Če jih ne morete dobiti v svoji bližini jih naročite naravnost ter pridenite potrebno svoto z davkom vred.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

Spačen in smešen vsled obraza, ki bi mu visel postrani! Tako rešitev mu je bila nad vse ljuba. Nikakega konflikta s policijo, a aspeh je bil kljub temu gotovo. Zdelo se mu je kot da ne more noben človek izvoliti spačenega človeka za svojega poslancea. Splah pa se je drugače pronačil, kajti lahko je izjavil gospodinjici Carls: — Božja previdnost je gotovo vladala nad celo stvarjo, kajti usta, ki so grešila, so bila kaznovana!

Mirabeau je z velikim navdušenjem zavžil novo čno šampozoja.

V resnici je bil lahko ponosen na svoje delo. Ubil je dve muhi na en udarec!

Ob dveh popoldne so se vrnili sekundanti v Pariz. Njih naloga je bila oglašiti se pri uredništvih različnih listov ter pregledati kostrukture v tej zadevi.

Nato se je Mirabeau odpeljal domov.

Komaj pa je stopil skozi vrata, ko je skočila na noge neka ženska postava ter izustila krik veselja.

Bila je Josette.

— Hvala Bogu, niste ranjeni! — je vzkliknila ter se nagnila proti njemu, kot da pričakuje poljub.

Dal ji je poljub in njeno čisto čelo je prišlo v stik z njegovimi ustnicami. Nato pa je rekel:

— Kako prijazno od vas, da ste zopet prišla!

— Tako v strahu sem bila! — je rekla in njene roke so se tresle v njegovih. — Kje pa se je vršila cela stvar?

— V Courbevoise.

— V Courbevoise? Potem je dobro, kajti drugače bi lahko napravila neumnost ter prišla na lice mesta. Priznati počem, da sem poskusila slediti vam!

(Dalje prihodnjič.)

ŽAGAR

Napisal: Cvetimirski.

Kadarkoli je prišel k nam, smo ga bili otroci močno veselji. Star je že bil, v lica kosmat, in plešo je imel; oblečen je bil malomarno; njegove hlače so bile na koncih raztrgane, sukinja na hrbtu tako zelo svetla, kakor da je polikana, rokavi na komolcih luknjasti; telovnika ni nikdar nosil; pač pa je imel svojo pikasto, pomazano srjajo pod vratom vedno odprto, ker je bil izgubil enkrat vse gumbe, kakor je sam pravil.

Nikdar ni govoril mnogo. Navadno je takoj sedel na klop za mizo, si podprl glavo z obema rokama in čakal molče toliko časa, dokler mu ni prinesla mati iz kleti polič lesnikovec. Šele tedaj se je nekoliko zganil in pogledal zaspno naokrog po sobi. Koj za tem je prijel v svojo žulavo roko polič, ga prinesel k ustom in ga globoko nagnil; pri tem se je ozrl zdajpazdaj proti stropu, od stro-pa proti oknom, od oken na mater, če je bila še v sobi, pomežiknil smehljaje in zatisnil zopet trepalnice; pil je olgo in cmokaje s sklonjenim tiknikom; ko je postavil na to polič natežko nazaj na mizo, je zakasiljal hrkaje, se prijel za prsa in enakal nekoliko čava z ustnami.

Če mu je bila kanila kakšna kaplja na srjajo ali sukjno, se ni dosti zmenil; samo z rokavom si je obrisal vedno ustne in brke. —

Zopet si je podprl z rokama glavo, zamizal in sedel tako molče kakor ulit kip; a ne dolgo; hipoma so mu omahnile roke kakor lesene ob život, desnica je zgrabila polič in ga dvignila k ustom. Ko je bil naposled polič prazen, se je njegov obraz razjasnil; jel je klicati k mizi mater tako dolgo, dokler res ni prišla, akoravno je bila poprej morda tudi v kuhinji.

— Golant ljudje ste tukaj pri vas, golant... Ali tudi gor pri Hribarju so golant ljudje, in pri Sičku ravno tako... tam imajo golant tolkovec. — je pripovedoval in mežikal leno z očmi, rabil je vedno kaj čudne besede: "golant" je pomenilo kakor "dobber".

In še naprej je govoril.

— Ampak dol na fužini ni nikjer tako golant ljudi... hm, res ne... Nič kaj prijeto mi ni tam dol na žagi; dela je dosti, zaslužka nič... hm... Samo zdajle sem ravno prost, pa sem prišel gor k vam, ker vem, da ste golant ljudje...
— Prost pa je bil mnogokrat; sicer bi gotovo ne bil prišel toliko krat k nam v vas... Kadar je vstal in se poslavljaj, je hrkal in se držal čemerno.

— Pa vas bom še obiskal, zdaj ko imate ravno lesnikovec, — se

POJASNILO.

Kadar rabite ure ali tako drugo stvar in ne imate prave ali pa ne imate dobre, oz. ne imate iste ali na voljo rajše IVAN PANK, 34 MAIN STREET, CONNEMAR, Pa. Dohiti boste polno blago in se ne bojte hoteli na val čez.

PITTI MO PO CHIL. 171!

je povabil kar sam. — Pa brez zamere in adijo!

Omahujočih korakov je stopal po veži, pokaljševal in tptal z rokama po zidu kakor slepec; časih mu je izpodrsnilo in zgrudil se je vznak na tla, kakor je bil dolg in širok; polagoma se je skobacal po konci in pričel tamati: Oh, oh! Zunaj na cesti je globoko dihnul in odepaljal klaverno navzdol proti fužini.

Čemu smo ga bili otroci vedno veselji, niti sami nismo dobro vedeli; zakaj nič prikupnega ni imel na sebi; nič takega, kar sklene dvoje src v prijateljstvo, in ljubezno; tudi se ni brigal mnogo za nas otroke, celo ogibal se nas je, kakor se mi je zdelo. Ali kljub temu nam je bil ljub gost, dražji od mariskaterega priljudnega znanca; kakor da ima v sebi neko posebno privlačno silo; in kakor da se je tej privlačni sili prijetno ukloniti, prijetno si ji podvreči z dušo in telesom...

Nihče izmed nas otrok se ni bil govoril z njim, tudi si nihče ni upal; samo od daleč smo ga opažovali; kadar je pil za mizo, smo čepeli stisnjeni za pečjo in čakali, da prične govoriti z materjo.

Kakor velika, črna molčeca gora se nam je zdel, ker je bil tako neznanstno mrk in samosvoj. Kadar je naposled ta mrka, črna gora vendarle izpregovorila: — Jaz sem žagar — mojster, jaz sem žagar — nojster; — smo se otroci tiho nasmehuli in se spogledali med seboj. Žagar pa se je potrkal nato še bobneče z rokama po prsih in ponovil še enkrat svoje besede, tako, da smo gledali nanj nehote z velikim spoštovanjem.

Nekoč je pa vendar tako naneslo, da sem imel čast govoriti z njim, s črno, molčeco goro. Zgodilo se je to takrat, ko so žoltela za našo vasjo žitna polja in težko soplja, kakor da jih bo udušila vsak čas prevelika poletna vročina.

Tistikrat se je prikazal izza ovinke žagar in opletal s svojimi dolgimi, nerodnimi nogami.

Materi ni bilo doma, bila je zaposlena na polju.

Počasi je štokrljal žagar preko praga v vežo in je kmalu došpel v sobo.

— Kh... Kh... Kh... Pokaljševal je nekoliko, sedel za mizo in sklonil glavo na prsa. A kmalu se je ozrl po sobi naokrog, kakor da nekaj išče.

— Kh... Kh... Kh... Od nikoder ni hotelo biti še matere, zato tudi še poliča ne.

Zopet je sklonil glavo, pomežiknil z očmi in se potipal po razgaljenih prsih.

Mi otroci smo čepeli na klopi za pečjo in se igrali domino; — zdajpazdaj se je ozrl kdo izmed nas na agarja.

Po sobi so letale brenče sitne muhe in obletavale seveda tudi došlega kosmattega gosta za mizo.

— Kh... Kh... Kh... Žagar je še venomer pokaljševal in podil od sebe nadležne muhe, ki so mu sedale na lica, na nos, na čela in na roke.

Ker je žagar venomer pokaljševal, se mi je zdelo, da stoji nekdo za mojim hrbtom, da mi gleda preko ramen v obraz in da pokaljšuje:

— Kh... Kh... Kh... Nepriljetno me je dirnilo to od nog do glave, in ozrl sem se, čeprav sem pravzaprav dobro vedel, da ni nikogar za mojim hrbtom.

Nenadoma se je žagar oglašil s svojim hrkajočim, zateglim glasom:

— Ali ni matere doma?
— Ne, — sem rekel jaz.
— Kje pa je?
— Na polju.
— Potem pa ni nič! — je dejal Žagar. — Ampak fant, ti si priden, tebi bom enkrat nekaj prinesel...

— Kaj pa?
— Kaj hočeš?
— Uro!
— Dobro, pa uro... Čisto gotovo ti jo bom enkrat prinesel... Zdaj moram pa iti. — je dejal končno žagar, se dvignil počasi s klopi, šel iz sobe in prišel po veži srečno ven čez prag na cesto.

— Kh... kh... — je še pokaljševal in izgledal nato za ovinkom. Prišel je še mnogokrat k nam, ali ure mi ni nikdar prinesel; — jaz pa sem mu globoko zaupal in sem bil prepričan, da me ne vleče za nos.

— Kdaj mi boste prinesel uro? — sem ga vprašal enkrat.
— Koj jutri... Cel čakel jih imam doma, ur... pa sem posobil nanjo... — mi je odgovoril rano.

in mrko, tako, da sem mu moral vrjeti.

Ure seveda ni nikdar bilo, naj mi je še toliko obljubljal in naj sem bil jaz še tako prepričan, da mi jo bo gotovo prinesel.

Leto dni pozneje so ga potegnili od fužine.
Šel je bil enkrat ponoči domov, padel ponesreči v vodo in utonil. Ko je bil na suhem, sem ga šel pogledat: še v smrti je bil njegov obraz mrk in odljuden.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srecem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem širom Amerike žalostne vest, da je nas za vedno zapustil moj ljubljeni soprog

MATIJA MERHAR.

Ranjki je bil doma iz vasi Stremer, fara Studeno pri Postojni na Notranjskem. V Zruženih državah je bival nad 16 let in sicer v Pittsburghu je bil dobro poznan in čislau med vsakovrstnimi narodi. Pelovico teh let je delal v tovarni, kjer pelovico je bil pa v trgovini, katero je nad vse ljubil. Mestična mu je povzročila prerano smrt. Zbolel je na pljučnici zelo nevarno, toda je vendar vadezno obvelal. Ker je bil vedno skrben in uslerljiv delavec, podal se je prezagodaj na svoj mrzi posel, kjer se je zopet ludo prehladil, nakač se mu je povrnla ter mu pretrgala nit življenja. Zdravniki so mu svetovali drugo podobnje, topline itd.; pokoril se je temu nasvetu toda žalibog vse mu ni nič pomagalo. Umel je dne 17. junija ob pol 6. uri zjutraj. Bil je do zadnjega pri popolni zavesti in ljubeznjivo govoril z menoj, dokler ni izgledil na svojih rokah svoje blage duše.

Na tem mestu se zahvaljujem vsem Slovincem v Detroitu in Ohio, ki so ga obiskali na mrtvaškem odru. Zahvaljujem se vsem prijateljem, ki so mi priskočili na pomoč v njegovih najtežjih urah, kakor tudi onim, ki so darovali krasne vence ter ga sprenili k zadnjemu počitku. Naglašam hvala gre družinam J. Škerjane, L. Strmole, F. Minar, J. Rački, J. Dushar, P. Dolinar, D. Strniša, P. Raje, P. Jerab, M. Ročki, posebno pa se zahvaljujem njegovemu bratu za krasen venec, sožalje in tolažbo v njegovih najtežjih urah. Se enkrat lepa hvala vsem.

Tebi, nepezbližni Matija, naj sveti večna luč in počivaj v miru!

Mary Marhar, Zal. soproga, Box 177, East Palestine, Ohio. Anthony Merhar, brat, (25-7)

NAZNANILO.

American Association of Foreign Language Newspapers je došla novega lastnika in novo upravo.

Namen te družbe pod novim vodstvom je, izvrševati ameriško oglaševanje. Nben oglas ne bo imel katerikoli obligacije, razen kot da se ga uvrsti za ceno kot je določena v lestvici.

Nobeneza poskusa ne bo "kontrolirati" to časopisje, kajti naša trgovina je samo oglaševalna in ni česar drugega. Ona ne namerava odvzeti čuva svojim čitatelemi Aseco pa misli, da bo upe-nje angleščine povečalo priložnosti tujezemcem, privedlo jih k boljšim razumevanju Amerike. Angleški jezik jim bo postal privedni jezik, ne pa nadomestljivi za materni jezik. Vsak naj bi se pa učil angleščine kot svejega materinega jezika.

Družba namerava objaviti ideale in tradicije vske rojstne dežele, ne pa odpravljati jih. Poleg tega, da vaš list tolnačič čitatelem ameriške ideale in principe, hočemo, da bi bilo oboje podelovano v otrocih nekih Amerikancev.

Družba je prepričana, da je ameriško časopisje v tujem jeziku izraz ameriškega življenja ter tolnačič ameriške naprave tujerodcem. Nadalje je tudi mnenja, da je to potrebno američkemu razvoju ter naj bi to Amerikanci podpirali kot ameriško napravo. Družba vsledtega nasprotuje zatranju uporabe tujih jezikov, ter ameriškega tujezičnega časopisja.

V upanju, da bo družba dobila oglase za ta list, da bo lahko boljše služil Ameriki in svojim čitatelem, ostajamo

American Association of Foreign Language Newspapers, Inc.,
Frances A. Kellor, Pres't.

Rad bi izvedel za JOHNA ŠAJN. Doma je iz Juršič pri St. Petru na Notranjskem. Prosim cenjene rojake, ako kateri ve za njega, naj ga opozori na ta oglas, da se mi oglašita. — Aloysius Rotar, Box 621, Kane, Pa. (3-7-7)

Kdo izmed rojakov ve za naslov GEORGE in FRANCES PETERNEL? Fred 16. leti smo prišli skupaj v Ameriko in kakor mi je znano, so kupili nekeje v Chicagi svoje domovanje. Prosim, da mi kdo naznani, ali naj se pa sama oglašita. — Mary Merhar, Bor 177, East Palestine, Ohio. (25-7)

Rad bi izvedel za naslov svojega brata JOSIPA ZBRAVJE. Doma je iz vasi Gradeč pri Turjaku na Dolnjnskem. Pred tremi leti in pol se je nahajal v Leadville, Colo., in od tistega časa mi ni več pisal. Zatorej prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga blagovoljno sporočijo; za trud in poštarne stroške bom rad poplačal. Omenjeni so vsi iz Javrnika na Goranjskem. Pisma naslovata: Hubert Maley, c/o N. H. T. M Co., Mill City, Nevada. (25-7)

Rada bi izvedela za mojega brata MATEVŽA ZALAR. Prod 12. leti je bil v Pittsburghu. Doma je iz Grahove vasi pri Cirkenji na Notranjskem. Naznanjam mu, da sta njegova sestra Lojza in mati umrli. Več pa povej, ako se mi oglašita. — Mary Kogi, 5131 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa. — Cenjene rojake pa prosim, da ga opozore na ta oglas. (25-7)

EN MILJON ZASTONJ
Tridnevno zdravljenje z
LAXCARIN
Onim, ki trpe vsled zaprtja, neprebave kislega želodca, dispesije, je dihnih ali jeznih bolezni, Laxcarin je dragoceno zdravilo za dolge živce, izgubo živahnosti, moči in energije, glavobol nečisto kri, splošno oslabelost, potanje vsled oslabelosti. Pojštuje 10 centov v znakah za pokritje pošiljateljstrankov.
LAXAL MEDICINES CO.
Laxal Bldg. No. 7,
435-4th Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. LORENZ 644 Penn Avenue Pittsburgh, Pa.

EDINI SLOVENSKE GOVORUZI ZDRAVNIK IPRICJALIST MOŠKIH BOLEZNI

...Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Sem sam in zdravim nad 25 let ter imam skuhajo v vseh boleznih in ker imam slovensko, zato vas moram popolnoma razumeti in spremlati vašo bolezen, da vas odpravim in vrnem dom in zdravje. Skozl 25 let sem pridobil posebno skuhajo pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morate popolnoma zvesti na mene, moja stroka pa je, da vas popolnoma odpravim. Ne odlašajte, ampak pridiite čimprej.

Jas odpravim nastupljeno kri, masuje in lise po telesu, belceni v grlu, lupadnje las, bolecine v koseh, stare rane, živčni boleznii, oslabelost, boleznii v mehurju, ledicah, jetrah in blodovih, rumečina, revmatizma, katar, sloto žilo, naduho itd.

Uradno ure od 9 v popoldnici, sredah in petkih od 8:30 do 10:30 popoldne. V torek, četrtek in soboto od 8:30 do 10:30 popoldne. Če potrebujete zdravila, jih dobite pri Dr. Lorenzu, 644 Penn Avenue, Pittsburgh, Pa. P. S. Če imate bolezen, pridiite čimprej. Ne pozabite imeti v nosu.

Dr. LORENZ, 644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Prilagodite druzi zdravilni rajsko tolažilo, da zas razumeš, kaj imamo hvalabogo do in zdravje tvoje, zato vse lažje zdravilo, ter vam naznanimo.